

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK március 25.

83. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia Fonciéro-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)

Testvéri sors — testvéri cselekvés

A költségvetési vita szenvedelmes csetepatéinak jelentőségén messze felülemelkedik — legelőbb kisebbségi vonatkozásban — az a bejelentés, hogy a jugoszláviai németek az ausztriai szlávokkal közös bizottságot alakítottak az iskolasérelmek orvoslása végett.

Mióta a nagy történelmi átrendezés a világhistoria színpadán újra osztotta ki az uralom hősi- s a kisebbségek hol *naiva*-, hol *amoroso*-szerepeit, sokszor felvetődött már az az ötlet, terv, gondolat, hogy a különböző országhatárokon belül, különböző kultúrával s különböző nyelvességgel elválasztott, de közös célért közös eszközökkel küzdő-harcoló kisebbségek frontját valamiképen bárhogyan egyesíteni kellene. A kisebbségek guerilla-küzdelmét egységes és reguláris harccá kell megszervezni, amelyben egyformán vesz részt a francia impérium alatt élő német s a német uralom alatt élő dán, a lengyel-országi német és ukrainai lengyel, az olaszországi szláv és jugoszláviai olasz, a szentendrei szerb s a vajdasági magyar, a székely s a magyarországi román s a kisebbségi sors minden szenvedője Strassburgtól Szíriáig.

Sokszor felvetődött annak a koncepciónak gondolata is: meg kell teremteni a magyar kisebbségek kisanatiját s közös platformon, közös szervezetben kell egyesíteni az utódállamok magyarságát. Első pillanatra bármilyen tetszetős is ez az ötlet (különösen a genfi kisebbségi konferenciának integráló hatása következtében) — mint több ízben rámutattunk már — sem stratégiai előnyt nem jelentene, sem a gondolatok tisztázását nem vinné előbbre.

Most azonban másról s azt hisszük, többről van szó. Nem az egy nyelvű kisebbségeknek kell megtalálni az együttműködés alapját és feltételeit, hanem az egymás országból kölcsönösen kiszorult nemzetiségeknek. A jugoszláviai, erdélyi, szlovéniai magyar vagy az olaszországi és magyarországi szláv együtt nem érhet el többet, mint külön s alig van módja annak, hogy közös munkában, együttes küzdelemben résztvegyen. Ellenben: a jugoszláviai olaszok és az olaszországi szlávok, a magyarországi szerbek s a vajdasági magyarok, az ausztriai szlovének és jugoszláviai németek már hatékonyan tudják egymást segíteni, támogatni közös sérelmeik orvoslásában s egyformán átértett törekvéseik meg-

valósításában. Az olaszországi szlávok a jugoszláviai olaszok segítségével, támogatásával, erkölcsi jédezetével kétségtelenül hamarabb és biztosabban jutnak el elkobzott iskoláik megnyitásához, mintha egyedül vivják meg harcukat. Ha az ausztriai szlávokat sérelem éri, a jugoszláviai német-ség bizonyára nem sulytalanul, hangtalanul s nem — eredménytelenül tudja és fogja szavát föl emelni az ausztriai szláv testvérek érdekében. De nem lehet kétkedni abban sem, hogy a jugo-

szláviai kisebbségek legális kivánságai vagy jogos sérelmei könnyebben és biztosabban jutnak el az elfogulatlan mérlegeléshez s alkotmányos elintézéshez, ha az olaszországi, ausztriai és magyarországi szerbek *morális jótállása s testvéri szolidaritása* készíti elő számukra az uralmon lévő szlávok közvéleményét, mentalitását és tömegérzését s teremt részükre jóindulatu preküpálttságot s ha a jugoszláviai népkisebbségek elkövetnek min-

degent módon s minden legális eszköz felhasználásával igyekeznek elérni azt, hogy az SHS. királyság területén kívül rekedt szlávok eljuthassanak az állampolgári jogegyenlőség, a testi, vagyoni, politikai és kulturális biztonság boldog állapotába.

A „Világ kisebbségei: egyesüljétek!” — homályos érzéskomplexusának, bizonytalan törekvéseinek a német-szláv kisebbség közös akciója ad világos tartalmat s biztos utjelzöt.

Amundsen elindult Rómába a „Norge“ léghajó átvételére Rómából a Spitzbergákra utazik a sarki utazó

Rómából jelentik: Rómában minden nap várják Amundsen megérkezését, hogy az északsarki expedícióra készült „Norge“ léghajót átvegye. A „Norge“ Rómából az angliai Pulhamba, majd onnan Oroszországon át az expedíció tulajdonképpen indulási he-

lyére, a Spitzbergákra fog repülni. Amundsen a legutóbbi heteket Amerikában töltötte, ahonnan Oslóba utazott és innen most egy távirat jelzi elindulását.

A távirat szerint Amundsen és Ellsworth elindult Oslóból Rómába, hogy ott átvegye az expe-

díció számára a „Norge“ léghajót. Valószínű azonban, hogy ők ketten nem a léghajón fogják megtenni az utat Rómától a Spitzbergákig, hanem mint eredetileg tervezték, hajón mennek Kingsbaybe és csak ott csatlakoznak az expedícióhoz.

Válság fenyegeti a Briand-kormányt A radikális szocialisták ellenzik a forgalmi adó felemelését Briand tanácskozásra hívta össze a pártvezéreket

Párisból jelentik: A Briand-kormányt komoly válság fenyegeti azért, hogy

a radikális szocialisták elutasították a forgalmi adó felemelésére vonatkozó javaslatot. A helyzet kritikus voltára vall, hogy

Briand tanácskozásra hívta az összes pártvezéreket.

A válsághírek hatása alatt a frank esett, az angol font pedig 137.5-ről 140-re emelkedett.

Ugy látszik, hogy Malvy politikai betegsége nem tehermentesítette a Briand-kormányt, amely-

nek most úgy a genfi események mint az adójavaslatok miatt igen súlyos nehézségeket kell leküzdenie.

Briand a nagy lapok politikai munkatársait magához kérte és részletesen informálta őket a helyzetről.

Pasics miniszterelnök és Jovanovics Ljuba összetűzése a radikális párt főbizottsági ülésén

Jovanovics Ljuba nem vesz részt a miniszterelnök megünneplésének előkészítésében

Beogradból jelentik: A radikális párt főbizottsága és elnöksége együttes ülést tartott, amelyen Pacics miniszterelnök nyolcvanéves születésnapjának megünnepléséről tárgyaltak. Az ülésen, amelyen Jovanovics Ljuba elnökölt, viharos jelenetek játszódtak le. Pacics miniszterelnök és Jovanovics Ljuba élesen összeszóltak, mire Jovanovics Ljuba kijelentette, hogy

legutóbbi események miatt nem vehet részt a miniszterelnök ünneplésének előkészítésén és minden ilyen irányu akciótól teljesen visszavonul.

Jovanovics Ljuba ezután elhagyta az elnöki széket és eltávozott az üléstől.

Az elnök távozása után Zivkovic Ljuba éles támadást intézett Jovanovics Ljuba ellen és kijelentette, hogy

Jovanovics Ljuba kétségtelenül tudott vejeinek Sztojadinovic Dragisanak Pacics Ráda elleni akciójáról,

hiszen egy fedél alatt lakik és egy asztalnál eszik Sztojadinoviccsal.

Az ülés határozathozatal nélkül

ért véget.

Az ülés után a radikális pártban rendkívül izgatott lett a hangulat. Számtalan különféle verzió terjedt el. Többek közt az a hír is elterjedt, hogy Jovanovics Ljuba lemond a pártban viselt minden liztségéről.

Ezt a hírt később megcáfolták.

Politikai körökben arról is beszéltek, hogy az affér miatt a kormány lemond. A miniszterek mosolyogva cáfolták meg ezt a verziót, kétségtelen azonban, hogy a helyzet rendkívül komoly.

Tizenötévi fegyházra ítélték a monostorszei gyilkos katonaszökevényt Két büntársa öt- és tízévi fegyházbüntetést kapott — Nyolc év előtti bűnygyben ítékezett a szombori törvényszék

Szomborból jelentik: A szombori törvényszék büntető tanácsa dr. Masirevics Brankó törvényszéki elnök vezetésével szerdán délelőtt tárgyalta Plavsics János, Vlah Antal és Kiss József bűnygyét. A vádirat szerint Plavsics és két társa még 1918 februárjában meggyilkolták és kirabolták egy monostorszei tanya háznépét. Plavsics és Vlah szálláskérés ürügye alatt beállították Sársetics Mihály jómódu gazdálkodó tanyájára, ahol éjszaka, amikor a házbeliek már aludtak, bajonett-szurásokkal meggyilkolták Sársetics feleségét és leányát Máriát, két unokáját, a nyolc éves Perletics Marint és a négy éves Francus Istvánt pedig súlyosan megsebesítették. A gyilkosság után felkutatták a házat, magukhoz vették tizenháromezer koronát, amivel elszöktek és a szombori temetőben, ahol Kiss tiszta ruhákkal várta őket és a pénzen megosztották. Annak idején a szombori katonarendőrség és a csendőrség lefolytatta a nyomozást, amelynek befejezése után mindhármukat felszállították a budapesti hadbírószákhhoz, ahol rablógyilkosság címén indult meg ellenük az eljárás. Időközben azonban kitört a forradalom és így sikerült nekik megszökni Jugoszláviába, ahol 1919-ben ismét elfogták őket és lefolytatták ellenük az új nyomozást.

A vádat Csóvícs Mladen államügyész képviselte, aki Plavsicsot kétféle szándékos emberöléssel s kétféle rablással, Vlah Antalt kétféle emberölés kísérletével, kétféle emberölés bűnygyével és rablással, Kisst pedig bűnygyével vádolta.

Tagadnak a vádlottak

A tárgyaláson elsősorban Vlah Antalt hallgatták ki, aki az elnök kérdésére kijelentette, hogy nem érzi magát bűnygyesnek. A gyilkosságról nem tud semmit, azt rájuk fogták. Az elnök erre felolvasta a hadbírószákhnál tett beismerő vallomását, Vlah azonban ezután is tagadta, hogy része volt a monostorszei gyilkosságban.

Vlah kihallgatása után Plavsicsot vezették be a tárgyalóterembe, aki szintén kijelentette, hogy nem érzi magát bűnygyesnek. Elmondta, hogy 1918-ban katonaszökevények voltak s ugyanakkor fogták el őket, amikor ez a gyilkosság történt. A gyilkosságban azonban neki sincs semmi része.

Az elnök erre felolvasta Plavsics vallomását is, amelyet annak idején a hadbírószákhnál tett. A vallomás szerint ő és két társa a szombori Rókus-temetőben beszéltek meg, hogy kirabolják Sársetics monostorszei tanyáját. Ő és Vlah mentek el a tanyára, ahol azzal állították be, hogy Vlah katonaszökevény, akit ő fogott el. A tanyán vacsora után oldal-fegyverekkel megölték Sárseticsné, a leányát, míg a két gyereket súlyosan megsebesítették.

Plavsics erre a beismerő vallomásra kijelentette, hogy azt ő nem tette és így nem tudja hogyan kerültek ezek a részletek a jegyzőkönyvbe. Azt állította, hogy aznap, amikor a gyilkosság történt, este nyolcig együtt voltak, de később ő hazament és lefeküdt.

A harmadik vádlott, Kiss János szintén tagadta kihallgatása alkalmával, hogy része volt a gyilkosságban és azt állította, hogy a gyilkosság napján Plavsicsal együtt moziban volt, ahonnan előadás után hazamentek.

A vádlottak kihallgatása után

a tanuk kihallgatása

következett. Elsőnek dr. Müller János szombori ügyvédet hallgatták ki. Dr. Müller 1918-ban a szombori katonarendőrségnél működött és az ő irányítása mellett folyt

a nyomozás a gyilkosság tettesének kézrekerítésére. Több katonaszökevényt elfogtak, akik közül Plavsicsra, Vlahra és Kissre irányult a gyanu. Annak idején Vlah és Kisst ki is vitték a helyszínre, ahol Sárseticsék szolgálja felismerte bennük azt a katonát, aki a gyilkosságot megelőző este szállást kért a tanyán. Azután az elnök kérdésére kijelentette, hogy a katonarendőrségnél történt kihallgatások során a vádlottakat nem bántalmazták. Miután akkor mindhármán beismerő vallomást tettek, felszállították őket Budapestre.

Az elnök kérdésére a tanu kijelentette, hogy Kissben és Vlahban felismeri a katonaszökevényeket. Az ügyész kérte a tanu megesketését, amit a bíróság a védők ellenzése dacára el is rendelt. A következő tanu Igyuska Gavró korcsmáros, akivel a vádlottak alibit akartak bizonyítani, kijelentette, hogy azóta elhunyt feleségétől hallotta, hogy a gyilkosság éjszakáját a vádlottak náluk töltötték.

A koronatanu

Ujszászi Antal szolgálja, az ügy koronatanuja elmondta, hogy 1918 február 22-ikén Sársetics Mihály szállására beállított egy tizedes, akinél fegyver és rohamkés volt és egy katona, akiről azt mondta, hogy mint szökevényt kíséri. Sársetics nem volt otthon és a jövevények az asszonytól kértek szállást. Az asszony az istállóban akart nekik helyet adni, mire azt mondták, hogy eleget fázunk a fronton, most melegben akarnak aludni. Az egyik szobában Sárseticsné és a két katona feküdtek le, a másikban leánya Marica, a négy éves Francus Steván és a nyolc éves Perletics Marin aludtak. A szolgálja az istállóban aludt és később arra ébredt, hogy a két katona az udvaron tanácskozik, majd az egyik bement a házba, a másik pedig a kapunál maradt. Pár perc múlva Ujszászi jajgatást hallott és a két asszony hangját ismerte fel. Nagyon megijedt és el akart futni segítséget kérni, de az egyik katona elállta az útját. Ekkor visszaszaladt és a padláson elbújt, ahonnan csak másnap reggel ment ki, amikor megérkezett Sársetics is. A lakásban halva találták a két asszonyt, borzalmasan összeszúrva és a két gyermeket is súlyos sebek borították. A tanu a szembesítésnél felismerte a vádlottakban a rablógyilkosokat. A bíróság ezután kihallgatta a két gyermeket, akik jelen voltak és maguk is súlyos sérüléseket szenvedtek.

A perbeszéd

Ezután a vádlottak által bejelentett tanukat hallgatták ki, akik nem igazolták a vádlottak alibijét. A bizonyítási eljárás délután félkettőkor ért véget. Délután négy órakor nyitotta meg az elnök újra a tárgyalást és ekkor a perbeszédre került a sor. Csóvícs Mladen bő érvekkel ellátott vádbeszédében Plavsicsra halálbüntetést, Vlah és Kiss számára, mint bűnygyesekre a legszigorubb büntetést kérte.

Palásthy Ödön dr. a másodrendű vádlott védője kifejtette, hogy nincs bizonyíték védece bűnygyesére, de ha a bíróság bűnygyesnek találja Vlahot, akkor kéri enyhítő körülményként a háborus időknek és a katonaszökevények nyomorának betudását. Dr. Bekljanov Jován, Plavsics védője polemizált az ügyésszel és megállapította, hogy a bizonyítás nem sikerült, a jegyzőkönyvekben pedig nagy eltérések vannak. A tanuk annyi idő után nem emlékezhetnek biztosan. A legrosszabb esetben felindulásban elkövetett emberölés címén büntessék meg Plavsicsot, aki halálbüntetést már azért sem kaphat, mert a

tett elkövetésekor még nem volt husz éves. Végül dr. Zsanev Vinkó, Kiss János védője kifejtette, hogy védece ellen nem merült fel terhelő bizonyíték. Kiderült, hogy Kiss nem is kapott pénzt, a gyilkosságban pedig nem vett aktív részt. Felmentést kért.

A bíróság este félhét órakor ítélethozatalra vonult vissza.

Az ítélet

Több mint kétórás tanácskozás után este kilenc órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet.

Plavsics Jovánt két rendbeli szándékos emberölés miatt és két rendbeli szándékos emberölés kísérlete miatt tizenöt évi fegyházra, Vlah Antalt bűnygy-

szességért tíz évi és Kiss Józsefet bűnygyességért öt évi fegyházra ítélték.

Az ítélet indokolásában a bíróság kiemelte, hogy bebizonyított, hogy a bűnygyesek a vádlottak követték el. Súlyosbíró körülménynek vette a bíróság, hogy két védtelen asszonyt bestialit módon gyilkoltak meg és a két drámlan gyermeket brutálisan bántalmazták. Enyhítő körülmény csak egy van, az is a vádlottakon kívül áll: hogy a bűnygyesek az 1918. év háborus és forradalmi zavarai között történtek.

Csóvícs Mladen ügyész a két első vádlottára vonatkozólag megnyugodott az ítéletben, Kiss József számára súlyosbíróként felekezett. A vádlottak és védők enyhítésért felekeztek.

BOLDOGTALAN SZERELEM MIATT

A PANCSEVÓ—BECSKEREKI VONATBAN SZIVEN LÖTTE MAGÁT EGY FIATAL TISZTVISELŐ — ÖNGYILKOSSÁGA ELŐTT MEGLÁTOGATTA PANCSEVÓN LAKÓ KEDVESÉT

Becskeréről jelentik: A pancsevói vonatban kedden délután két óra tájban, közvetlenül a vonatnak a becskereki állomásra való beérkezése előtt, az utasok az egyik elsőosztályú fülkéről revolverdörrenést hallottak. Dr. Lazarevics Vojin becskereki kórházi főorvos, aki szintén a vonaton utazott, azonnal a fülkébe rohant, ahol látta, hogy egy fiatal ember vérben, holtan fekszik. A vonat a következő percekben befutott Becskerekre és azonnal értesítették a rendőrséget a véres leletről.

A rendőrség részéről Nikolics Milán rendőrkapitány és Zeboran Szvetozár rendőrfogalmazó, továbbá dr. Sztojics Jován városi tiszt főorvos mentek ki a helyszínre. Megállapították, hogy öngyilkosság történt. A revolvergolyó a bordán keresztül behatolva a szívet érintette és rögtön halált okozott. Az öngyilkos: Grün

József, a becskereki Hazai Malom r.-t. huszonnégy éves tisztviselője, dr. Grün novibecseji orvos fia. Megtalálták nála hatlövetű revolverét, amelyből egy golyó hiányzott, továbbá két levelet találtak a zsebében.

Az egyik levelet Grün József a rendőrséghez intézte és ebben kéri, hogy holttestét ne boncolják fel. A másik levélben bejelenti szüleinek, hogy boldogtalan szerelme miatt öngyilkos lesz. Találtak nála két fényképet is, amelyek két különböző leányt ábrázolnak. A két lány nevét nem sikerült megállapítani.

Grün József a hétfőről keddre virradó éjszakát a becskereki Rózsakávéházban töltötte, ahol megírta leveleit, majd hajnalban elutazott Pancsevóra, hogy a leányt, akihez szerelem fűzte, meglátogassa. Innen visszatérve, a vonatban követte a vézetes tettét.

Telepes-lázadás egy bánati községben

Felfegyverzett dobrovoljácok megakadályozták egy birtokátvételt

Becskeréről jelentik: A Becskerek közelében levő Banatski-Dusanovac telepes-községben

felfegyverzett dobrovoljácok erőszakkal megakadályozták egy birtokátvételt.

A község határában van a budapesti Altruista Bank háromezer holdas birtoka, melyet az agrárreform céljaira lefoglaltak. A birtok egy részét már felosztották a dobrovoljácok közt s a másik része szekvesztrum alatt áll. A múlt évben az Altruista Bank a szekvesztrált birtokrészből száztizenhárom holdat eladott három becskereki lakosnak, névszerint Grujin Zorának, Tabacki Szávának és Vanek Misának. Az adásvételi szerződést az agrárreform jóváhagyta és utasította a becskereki agrárkirendeltséget, hogy helyezze birtokba a vevőket. A három becskereki birtokos Berberszki Gyurával, az Altruista Bank megbízottjával. Árvai Jenő mérnökkel és Kunics József agrártisztviselővel kedden délután autón kimentek Banatski Dusanovacra.

A község dobrovoljácjai, amikor értesültek a bizottság megérkezéséről, tömegesen összegyűltek és nagy lármával a helyszínre vonultak.

A felfegyverezett dobrovoljácok felszólították a bizottságot, hogy azonnal hagyja el a községet.

Kunics József agrártisztviselő

igyekezett lecsillapítani a tömeget, felolvasta nekik az agrárminisztérium rendeletét, de mindez nem használt. A dobrovoljácok, élükön Svrđljanovics Nikolával és Vucsukovics Nikolával egyre fenyegetőbben viselkedtek, úgyhogy

a bizottság jobbnak látta visszavonulni a községi agrárhivatalba.

A tömeg azonban oda is követte őket és körülfárta az épületet. Kéthárom dobrovoljác, köztük Svrđljanovics bement a hivatalba és felszólították Berberszkit, hogy azonnal hagyja el a községet. Berberszki szöváltásba keveredett a dobrovoljácokkal, akik közül az egyik rátámadt a bank megbízottjára, akit csak a sofőr közbelépése mentett meg a bántalmazástól. A bizottság tagjai végül is elhagyták a községet, visszautaztak Becskerekre, ahol feljelentést tettek — a támadók ellen. A becskereki ügyészség intézkedésére

a csendőrség letartóztatta Svrđljanovics Nikola és Vucsukovics Nikola dobrovoljácokat

és beszállította a becskereki ügyészségre. A letartóztatottak ellen hatóság elleni erőszak címén indul eljárás.

Nincs jobb mint a
„MON PARFUM” POWDER
BOURJOIS, PARFUMEUR, PARIS

KISEBBSÉGI ÉLET

Cantacuzino hercegnő, a román asszony-szövetség elnöke. Kolozsváron résztvett a helybeli nő szervezetek közös ülésén, melyen a román nőegyletek kongresszusának előkészületeit beszélték meg. Az ülés után a hercegnő nyilatkozott a magyar újságíróknak: „A kolozsvári ortodox nőegylet meglátogatására és az ortodox román nőegyletek kongresszusának előkészítésére jöttem ide. Ezt az alkalmat felhasználva arra, hogy meglátogassam kisebbségi barátaimat és megtekintsem azt az árvagondozó intézetet, mely Bethlen György grófné és Zombori szentszéki tanácsos vezetése alatt állanak. Meggyőződtem ezalatt a két nap alatt a vezetéseim alatt álló egyesületek egymáshoz való közeledésének a lehetséges voltáról. S biztattam a kisebbségi egyesületek képviselőit a kulturális kapcsolat felvételére és biztosítottam őket a baráti közeledésre irányuló szándékunkról. Ennek megkönnyítése céljából kértem kisebbségi barátaimat, igyekezzenek megtanulni a román nép nyelvét, igyekezzenek megismerkedni kulturájával, tradícióival, mert egy nép ismerete nélkül annak őszinte becsülése nem képzelhető el. A közeledésnek másik fontos előfeltétele; annak az ügynek ismerete, mely az együttműködést szükségessé teszi. A nők védelme, az anyák segélyezése, a szegény gyermekek gyámoltása és a szenvedők felemelése — ezek azok a szent kötelességek, amelyeknek teljesítésében találkozhatunk lelkeink. Meg vagyok győződve, hogy meg fogjuk találni a közös munkálkodás módjait, különösen a nők, özvegyek, árvák gyámoltásának kérdésében és meg vagyok győződve, hogy ebben az irányban kifejtett tevékenységünk elő fogja készíteni az utat a megértés szellemében való együttműködésre a politika terén is és általában az ország összes népeinek lelki közeledésére a magasabbrendű élet felé ívelő pályájakon.»

*

A bukaresti kamarában az új választójogi javaslat vitája során a román nemzeti párt vezére Maniu és Constantinescu miniszter között érdekes szöveg folyna. Maniu kifejtette, hogy a kisebbségeket nem szabad rákényszeríteni arra, hogy akadva nem akarva kisebbségi-blokkba tömörüljenek, mert ez veszedelmes lehet a többségi nemzetre is.

Constantinescu: A választói törvény gondoskodik róla, hogy az országos összesítésnél a magyarok és az etnikai kisebbségek számbeli eredményei az erősebb román pártnak jussanak.

Sándor József: Ezt mondtam én is bevezető kamarai beszédemben, de ez nem helyes, nem igazság!

Constantinescu Tancred: A képviselő urral nem vitatkozom.

Sándor József: Nem igazság! Ez kényszerít bennünket a blokk megalakítására.

Maniu Gyula: Persze, hogy nem helyes, nem igazság. Mindenkinek meg kell adni azt, ami az övé.

*

A román munkásság egyik vezérével beszélgetést folytatott egy magyar újságíró, aki arra nézve intézett hozzá kérdést, hogy a román szociáldemokrata párt hivat-e az Anghelescu-féle iskolatörvénynek, mely a kisebbségi oktatást megbénítja.

Anghelescu — mondotta a román munkásvezér — a román nép legnagyobb ellensége, mert éket ver a román nép és az országban lakó kisebbségek közé. A kisebbségek valóban — különösen itt Erdélyben — magasabb kultúrnívón állnak, mint a román néptömegek. Nekünk azonban nem az az álláspontunk, hogy a kisebbségeket kulturálisan el kell nyomni, mert ez merénylet az általános emberi kultúra ellen. hanem állam támogatással elő kell segíteni a

szegény gyermekek tanulását — nemzet- és valláskülönbségre való tekintet nélkül — és akkor ki lesz egyenlítő a kulturális különbség; még pedig úgy, hogy az az egész ország hasznára lesz.

— Mi a román munkásság álláspontja a közigazgatás és törvényhozás nyelvi egységéről? — kérdezte tovább a magyar újságíró.

— Én nem tudok magyarul, buka-

resti vagyok, de ha a történelem úgy hozta volna, hogy a magyarok bíróságnak Bukarestben, hogyan védekeztem volna a bíróság előtt tolmács utáni? Nincs jogunk ahhoz, hogy csak román közigazgatást erőszakoljunk rá a kisebbségekre. Természetes, hogy itt Romániában az állam nyelve román, de ez nem azt jelenti, hogy a kisebbségek ne használhassák szabadon nyelvüket.

Beográdi egyetemi tanárok éles támadása Radics István ellen

Pasicnál keres védelmet az egyetemi tanárok egyesülete

Beogradból jelentik: Az egyetemi tanárok egyesülete kedden délelőtt a Szerb Tudományos Akadémia nagytermében gyűlést tartott, amely mindvégig igalmas lefolyású volt. A gyűlésen dr. **Trivunac** Milos egyetemi tanár elnököt.

Dr. Tyorovics Vladimir egyetemi tanár volt az első szónok. Kifejtette, hogy az egyesület minden lehetőséget elkövetett az egyetemi tanárok anyagi helyzetének megjavítása érdekében, de az egyetemi tanárok kérelmét **Radics közoktatásiügyi miniszter** arra használta fel, hogy az egyetemi tanárokat a zágrébi Nemzeti Színházban tartott beszédében megtámadja és a legmélyebben megsértse.

Mitrovics Tanaszije dr. élesen támadta a közoktatásiügyi minisztert, aki szerinte nagyon sokat ígér, de semmit sem vált be. **Dr. Petkovics** Vladimir, a filozófiai fakultás dékánja elmondotta, hogy **Radics kigunyolja és megalázza az egye-**

temi tanárokat és a közoktatásiügyi egész politikáját abban merül ki, hogy az egyetemi tanárok tekintélyét alássa. Ezért akarja a közoktatásiügyi miniszter az egyetemi tanárokat a többi közhivatalnokokkal egy fizetési osztályba sorozni. A szónok ezután annak a véleményének adott kifejezést, hogy dr. **Radonics Jován egyetemi tanár, a parlamenti pénzügyi bizottság elnöke minden lehetőséget fog követni, hogy az egyetemi tanárok külön drágasági pótlékát megszüntesse.** Ha **Radonicsnak** ezt nem sikerül elérnie, akkor elvárják tőle, hogy szolidaritásból és kollégiaitásból lemond a pénzügyi bizottság elnökségéről.

Dr. Arangyovics Milos egyetemi tanár beszélt még, majd az egyetemi tanárok írásba foglalták sérelmeiket és követeléseiket és memorandumukat megküldték **Pasic** Nikola miniszterelnöknek.

A Vajdaság agrárreformja a nemzetgyűlés előtt

Grol Milán a horgosi magyar parasztlakos nyomoráról

Beogradból jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén folytatták az agrárreform-minisztérium költségvetésének vitáját.

Kapetanovics Gavran bég muzulmán a boszniai és hercegovinai agrárviszonyokat ismertette és támadta az ottani nagybirtokosokat, akik — mint mondta — mindent elkövetnek, hogy a szegény nép ne jusson földhöz. **Petkovics** Milán radikális színtűn a boszniai és hercegovinai agrárviszonyokról beszélt.

Grol Milán szubotícai demokrata képviselő tartott ezután hosszabb beszédet az agrárreform vajdasági hibáiról. Rámutatott arra, hogy a Vajdaságban ismét megkezdtek az agrárrevíziót és annak a véleményének adott kifejezést, hogy

a mostani revíziókat összel meg fogják csinálni az újabb revízióját.

— Az agrárreform — mondotta **Grol** — emlékeztet arra a kutyára, amelyiknek a farkát sajnálatból csak részletekben vágja le a gazdája.

A kormány agrárreform-politikájának az a legfőbb hibája, hogy lélek nélkül bajtírák végre.

Felemlített **Grol** néhány bajmoki esetet az agrárreform köréből. Többek közt elmondta, hogy **Szaries** István bajmoki földművestől elvették a földet azon a címen, hogy borbély, holott csak szombatonként borotválta meg ismerőseit szivességből. Szóváltotta azt is, hogy **Baranics** Gyula cukorkaárutól elvették az árusítási engedélyt, mert demokrata.

A Magyarországból optált szlávok ügyével foglalkozott ezután **Grol**. Kijelentette, hogy ezeket

az optánsokat, ha földet kérnek, kiutasítják.

Kritizálta **Grol** az agrárbizottságok működését és megállapította, hogy

a döntések ellen benyújtott felebbeszesések nem jutnak el a miniszterhez.

Támadta **Vucics** Vukasin adai agrárbi-

zottsági elnököt, aki szerinte a ki nem osztott földeket maga adta bérbe.

Részletesen beszélt **Grol**

a horgosi magyar földművesek súlyos helyzetéről.

Az államnak módjában volt annak idején választani a gazdag kelebiai bonyevác szőlősgazdák és a szegény horgosi magyar parasztlakosok közül és az állam **Horgost** választotta, ami által az ország lakossága tízennégyezer magyarral szaporodott. Ezek a horgosi magyar parasztlakosok, akiket ez előtt a magyar grófiok és feudális urak zsákmányoltak ki, most a radikális kényuraknak dolgoznak. Pedig ezek a szegény magyar földművelők bíztak abban, hogy a demokratikus Jugoszláviában jobb sorsuk lesz, mint volt Magyarországon.

Radics Pavle: Ha önök volnának kormányon, önök ellen foglalnék állást.

Grol: Tekintettel kell lenni a magyar parasztlakos szegénységére.

Nem elég, hogy a magyar nagybirtokosok együtt ülnek a radikális hazafiakkal.

Végül kijelentette **Grol**, hogy az agrárreform tönkretette a községeket.

Rodics radikális védelmébe vette az agrárreformot, majd **Kokanovics** Cséda földművespárti a boszniai és hercegovinai állapotokat bírálta.

A miniszter záróbeszéde előtt felszólt mind a három agrárreformügyi államtitkár: **Andriics** Vlada, **Suvakovics** Lázár és **Milovanovics**.

Suvakovics megállapította, hogy az agrárreform nem sikerült úgy, mint azt hét évvel ezelőtt gondolni lehetett.

Tény azonban, hogy a háborús pszichózis egyik tünete, az agrárholsevizmus megszűnt.

Az agrárreform csökkentette a községek és a nagyobb vagánzgazdások terhelését.

de mégis szükségessé tették igen fontos

szociális szempontok. Igaza van **Grol**nak — mondotta **Suvakovics** — hogy az agrárreformot lélekkel kell végrehajtani és figyelembe kell venni a szegény nép érdekeit. **Setyevov** helyesen jegyezte meg, hogy

nagy hiba, hogy az igényjogosultaknak nem tulajdonuk a kapott föld.

— **Krizman** minisztersége alatt — folytatta **Suvakovics** —

sok visszaélés és törvénytelen ség történt a miniszter tudtán kívül.

Egy **Litics** nevű embert, aki hamis okmányokat terjesztett be az agrárreformügyi minisztériumhoz, magának **Suvakovics** államtitkárukat nyomozása alapján tartóztattak le.

A birtokmaximumot csökkenteni kell, a supermaximum csökkentése azonban szerencsétlen gondolat. Sokat segítené, ha sikerülne 500.000 holdat az árterületből megmenteni.

Az ármentesítésre a megszavazott három millió kívül még kilenc millió van szükség.

A fakultatív földeladás helyes, de helyes **Setyevov** indítványa is, hogy maxímálják a vételárakat. Mózernek igaza van, hogy az agrárreform szociális kérdés, de

a Vajdaságban ez egyszersmind nemzeti kérdés is.

mert kétszáz évvel ezelőtt a németek kiűzték a vajdasági szerbeket birtokaikból. Kijelentette még **Suvakovics** agrárreformügyi államtitkár, hogy Beljén mezőgazdasági fakultást kell felállítani.

Vucics Demeter személyes kérdésben szólalt fel, azután **Radics** Pavle agrárreformügyi miniszter tartotta meg záróbeszédét, miközben éles szóváltás támadt a független demokraták és a **Radics**-párt közt.

A szavazás előtt **Vucics** Száva montenegrói föderalista kért szót, de az elnök az idő előrehaladottságára hivatkozva azt megtagadta, ami ellen az ellenzék élénken tiltakozott. A nemzetgyűlés végül megszavazta az agrárreform-minisztérium költségvetését, mire az elnök az ülést negyedkettőkor beakasztotta és folytatását délutánra tűzte ki.

A délutáni ülésen a törvényegységesítő minisztérium költségvetésének tárgyalását kezdték meg. Napirend előtt **Vilder** és **Vucics** képviselők a házszabályokhoz kértek szót és szemére vetették az elnöknek, hogy a kormánypárti szónokoknak több felszólalási időt enged, mint az ellenzékének. Az elnök ezt a szemrehányást erélyesen visszautasította.

Srskics Milán törvényegységesítő miniszter tartott ezután rövid exozét, majd **Rajkovics** Dusan demokrata, **Jovanovics** Joca földművespárti, **Polics** horvát föderalista és **Angyelinovics** demokrata szólaltak fel. Az elnök az ülést este hét órakor felbeszakította és folytatását esütörtök reggelre tűzte ki, amikor folytatják a törvényegységesítő minisztérium költségvetésének vitáját. Délután tartja meg **Ninesics** külügyminiszter exozétját, amelyet nagy érdeklődés előz meg.

A francia művésznők szépek, aruk adás után a festéket arukról. Vagine Adeline Patti emulsióval mossák le. Üvege 30 dinár. Eapható gyógyszerárakban, drogériákban és utazszerkezetekben. Jogszámlafőirak: Zagreb, Gajeva ul. 8.

Feljelentették Noviszd város tanácsát a felemelt illetékek jogtalan behajtása miatt

A lakosság harca a városi adó- emelések ellen

Noviszdáról jelentik: A városi illetékek száz százalékos felemelése — mint ismeretes — az egész városban nagy felzudulást keltett.

A belügyminiszter szokatlanul éles hangú rendeletben tiltotta el a várost a felemelt mo. illetékek szedésétől. A rendeletben figyelmeztette a belügyminiszter a várost eljárásának törvénytelenségére és az ebből származó anyagi és büntetőjogi felelősségre. A város erre meggyezett a mo. illetékekkel és a közönség azóta magasabb illetéket fizet a külömben is túl magas mo. illetékek után.

A pénzügyminiszter az újonnan megállapított luxusadók ügyében a felülvizsgálattal a tartományi pénzügyigazgatóságot bízta meg, amely eltiltotta a várost, hogy miniszteri jóváhagyásig szedje az új fényűzési adókat. A városi tanács ezzel sem törődött és változatlanul tovább szedi az éjszakai kimaradási adót és a többi terhes új illetékeket, mint a felemelt kövezetvémet.

A belügyminiszter, függetlenül a pénzügyigazgatóságtól, külön is eltiltotta a luxusadók szedését, azonban a város száz százalékkal felemelte a vágóhídon a vágási díjakat és ezzel megdörgött a város, hogy miniszteri jóváhagyásig szedje az új fényűzési adókat. A városi tanácsot, hogy közegészségügyi intézkedésekből tilos üzleti haszonra törekedni. A város eddigi 600.000 dináros vágóhídi jövedelme ép fedezte a kiadásokat. A város a vágóhídi jövedelmeket a költségvetésben most 1.200.000 dinárra emelte fel, úgy hogy a 600.000 dináros többlet haszonnak tekintendő.

A város a legújabb tiltás és a megsemmisítést kimondó végzés ellenére vigan tovább szedte a magasabb városi

hidi illetékeket. Erre szombaton a mézárások egyesületének vezetősége eljárta a polgármesternél, akinél a vezetőség nevében dr. Tapavica György figyelmeztette a városi tanácsot a miniszterek tiltó határozatára és nyomatékosan közölte, hogy a mézárások visszamenőleg január elsejéig követelni fogják a felemelt és befizetett vágási díjak visszatérítését, végül kérte, hogy zúntassék be a magasabb díjak szedését. A városi tanács ennek ellenére sem teljesítette a belügyi és a földmivelési

miniszterek rendeletét.

Dr. Milovanovics Milovan polgármester ehelyett Vucetics Milo főszámvevővel és Boksan Radivoj adóügyi tanácsnokkal szerda reggel Beográdba utazott, hogy küldöttségileg eljárjanak a miniszteriumokban a tiltó rendelet visszavonása érdekében.

A mézárások és hentesek egyesülete kedden táviratban feljelentette a városi tanácsot a belügyminiszternél és kérte a minisztert, hogy szerezzen érvényt a rendeletének.

KI ÖLT?

ITÉLET A KEVI-PUSZTAI HALÁLOS VEREKEDÉSI ÜGYBEN

A kevi-pusztai halálosvégű verekedés bűnyében a szubotici törvényszéken Pavlovics István törvényszéki elnök tanácsa előtt kedden délelőtt megkezdett és délután öt órakor megszakított főtárgyalást szerdán délelőtt folytatták.

Pavlovics István elnök a szerdai főtárgyaláson a verekedést megelőző korcsmai mulatság résztvevőit s a mulatsághoz zenét szolgáltató tamburásokat hallgatta ki. Az első tanu Nagy Antal, a tamburazenekar primása volt.

Az elnök megkérdezi, hogy mit tud az ügyben? A tanu az elhalt Nagymélykútról állandóan csak mint Nagy Misáról beszél s elmondja, hogy az Orbán-féle korcsmai Nagy Misa iszogatót, ő pedig tamburáltak. Egy idő múlva bejött Patócs Félix tanító és Kovács Kálmán. Ők is mulattak. Nagymélykúti a Patócs tanító hajába akaszzkodott, a tanító is belekapaszkodott a Nagy üstökébe. Később a tanító megkínálta a Nagymélykúti egy pohárka pálinkával:

— Igyék Miska bácsi, ne haragudjon. Nagymélykúti a tanító kezéből kiütötte a pálinkás poharat. Aztán a Nagy Misa felkelt és egy borospoharat, vagy üveget az asztalhoz vágott, hogy az izzé-porrá tört és a szilánkok szerte-röpültek. Kovács Kálmán úgy érezte, hogy az ő szemébe is röpült egy üveg-szilánk s így szólt:

— Ha kiüti a szememet, nincs annyi pénze, hogy megfizesse. Utána pedig elvette Patócs tanító botját — egy rövid, vékony bot volt — és azzal Nagy Mihály homlokára sújtott, hogy a vér kiserkedt. Ez után Nagy Misa távozott a helyiségből.

A tanu a korcsmai jelenet után a Kovács-féle szállás kertjében és a nyílt úton lejátszódott eseményeket ismerteti. Miközben a tanu erről beszél és elmondja a verekedés lefolyását, amelynek közvetlen szemtanúja volt, hirtelen elsápad, kezeivel levégő után kaphod, tántorog és ájulás körbezi.

Pavlovics István elnök nyomban észreveszi a tanu hirtelen rosszulletét és utasítja a teremszolgát, hogy vezesse a halott-sápadt tanut a bírói szobába, ahol leültették.

Amíg Nagy Antal rosszullete elmúlik, a bíróság Orbán György vendéglőst hallgatta ki. A tanu a már ismert módon mondja el a korcsmai jelenetet, azzal a különbséggel, hogy amikor Nagy Misa a korcsmaiból távozott, megfenyegette Kovács Kálmánt.

Verekedés az est sötétjében

Tíz pernyi pihenés után Nagy Antal magához tért és a bíróság folytatta kihallgatását. Elmondja, hogy Kovács anyósa mondta neki, hogy menjen a veje után és ne engedje veszekedni. Ő odament és látta, hogy Nagy Misa és Kovács Kálmán a földön fekszenek, míg Petrács Péter tamburás kivette Nagy Misa kezéből a nagy meggyiábotot és azzal a földön fekvő Nagymélykúti fejére sújtott. Amikor ez történt, a tanu megfordult és visszafelé indult. Petrács és Kovács pár perc után követték.

A bíróság végül özvegy Csabai Mátyásné, Kovács Kálmán anyósát hallgatta ki. Elmondja, hogy Petrács és később Nagy Antalt is ő küldte a veje után, hogy ne engedjék veszekedni. A

verekedés lefolyásáról nem tud semmit.

Csak egy halálos ütés volt

Perazics Bozsidar dr. törvényszéki orvos ismertette ezután az elhalt sérüléseit. A koponyán egyetlen halálos ütés volt, amely betörte a koponyacsontot. A bizonyítási eljárás ezzel véget ért.

A vád és a védelem

Gjeneró Márkó dr. államügyész terjeszti elő a vádat. Bizonyítva látja a szándékos emberölés bűncselekményét és kéri a vádlottak megbüntetését.

Az elhalt leánya, Nagymélykúti Vera, Fodor Vincéné az elnök kérdésére, hogy atyja után igényel-e kártérítést, azt mondja, hogy 200.000 dinár kártérítést kér.

Kellert Benő dr., Petrács Péter védője kifejti, hogy az elhalt Nagymélykúti közismert verekedő volt. Védencének — aki a tett elkövetésekor erősen ittas volt — nem volt semmi oka arra, hogy az elhalt szándékosan megtámadja. Ő azért ment oda, hogy megvédje Kovácsot. Szándékos emberölésről tehát szó sem lehet. Önvédelem, vagy halált okozó súlyos testi sértés esete forog fenn. Kéri az enyhítő körülmények figyelembevételét.

Dimitrijevic Drágó dr., Kovács Kálmán védője kifejti, hogy védelem volt a megtámadott. Felmentést kér.

Mindkét vádlott bűnös

A bíróság hosszabb tanácskozás után meghozta az ítéletet, mely szerint mindkét vádlottat bűnösnek mondja ki a halált okozó súlyos testi sértés bűntettében és ezért — az enyhítő körülmények figyelembevételével — Petrács Pétert hat havi börtönre és Kovács Kálmánt szintén hat havi börtönre ítéli.

Az indokolásban kimondotta a bíróság, hogy sem szándékos emberölés, sem pedig önvédelem nem volt megállapítható, hanem halált okozó súlyos testi sértés. Miután pedig nem lehetett megállapítani, hogy a két vádlott közül ki adta a halálos ütést, a bíróság egyforma büntetést szabott ki rájuk, mint tettekre.

Az ügyész, valamint a felek felebbezték az ítélet ellen.

A bíróság elrendelte, hogy az ítélet jogerőre való emelkedéséig a vizsgálati fogságban levő Petrács Pétert szabadlábra helyezték.

Egy kritikus albumából

Irtá: Baedeker

Csak azok a hazugságok kárhöz-tatandók, amelyek károkat okozhatnak s csak azok az igazságok dicserhetők, amelyek erkölcsi haszonnal járnak.

Hamis morál, olyan igazságokat hirdetni, melyeknek káros következményei lehetnek s olyan hazugságokat tiltani el, amelyek jótékony hatást gyakorolhatnak.

Azok a hazugságok a legveszélyesebbek, amelyek igazságoknak látszanak.

Vannak szép hazugságok és vannak csúf hazugságok

A gyermeket ne arra oktassuk, hogy egyáltalában ne hazudjon, mert akkor szerencsétlenné tesszük, hanem arra tanítsuk, hogy igaz ember módjára éljen.

Nem komoly a fenyegetés, amely a közmondás e figyelmeztetésében rejlik: mondj igazat és betörök a fejed! Az ilyen fejbetörés ritkábban fordul elő, mint akár az igazmondó akár a hazudozó gondolná. A baj in-

kább az, hogy ha igazat mondasz, egyszerűen nem hiszik el, ami némi kis fejbeütéssel egyenlő. A világ hazugságra van berendezve s a valótlanítás több hitelre talál benne mint az igazmondás.

Vannak, akiknek az aikuk hazug, de a lelkük igaz s még többen, akiket lehetetlen hazugságon élni, pedig merő hazugság az egész lényük

A hazug ember hazug módon, az igaz ember igaz módon hazudik.

A szubjektív igazságok sokszor abszolút (objektív) hazugságok.

Nemcsak az emberi száj, az emberi fül is lehet hazug.

A hazug is nehezen hazudik annak, akit becsül — s az igaz ember is könnyen mond valótlanítást annak, akit nem szeret.

A hazugságot nem büntetik olyan szigorúan, mint az igazmondást. Vértanúságot is az igazság fanatikusai szenvedtek mindig, nem pedig a hazugság bajnokai.

Ha választanod kell igazmondás és egy hazugság közt, ne hagyd

magad a hétköznapi morál által befolyásoltnak, hanem arra határozd magad, melyik több jót eredményez. S ha egy kínálkozó hazugság ez, akkor bátran és habozás nélkül hazudjál — s Istennek tetszőbb dolgot cselekszel így, mint ha hü maradrnál az igazsághoz.

Aki gyerekkorában megtanult hazudni, ezt a mesterséget sohase felejtje el — de ha kicsikorában arra szoktatták, hogy mindig igazat mondjon, erről a szép erényről hamarosan leszoktatja az élet. A hazug Élet.

Aki hazudik, még méltó lehet a becsülésünkre. A szokásos hazug az, aki megvetendő.

Egyformán bolond, aki mindig hazudik s aki mindig igazat mond.

Sokszor nagyobb bátorság kell egy hazugsághoz, mint az igazmondáshoz, amelyhez pedig mindig kell bátorság.

Megtörténik sokszor, hogy a hazugot épp akkor leplezik le, akkor érik hazugságon, amikor — véletlenül és ügyetlenül — igazat mond.

Vannak igaz és vannak hazug

karakterek s ezeknek a jellemén mitse változtat az, hogy amit mondanak, igazság-e avagy hazugság. A legigazabb ember is kénytelen néha hazudni s a notórius hazug — bármennyire ágaskodik is ellene a természete — olykor rákényszerül arra, hogy igazat szóljon.

Társadalmi életet élni és nem hazudni: teljes lehetetlenség. A legigazabb ember, a legnemesebb jellem is hazudik naponta. Epaminondos, aki Cornelius Nepos szerint »még tréfából se hazudott«, aligha élt valami igen élénk társaséletet.

Ismertem két urat, akik közül az volt egyenesebb lelkű, aki többet hazudott.

Ezt a mondást: *errare humanum est*, így is lehetne fordítani: hazudni emberi dolog.

Aki nem tud hazudni, annak a boldogulásához egy igen szükséges erény hiányzik.

Borzasztó, hogy mennyit hazudik össze életében az igaz ember! Majdnem annyit mint a hazug. Csakhogy másképp.

Pasics Ráda üzletei

Az ellenzék együttes interpellációja sürgős intézkedést követel a közvetítők és kijárók ellen — Az interpelláció szerint Pacics Ráda a kijáró-konzorcium vezére — A Pribicevics-párt nem csatlakozott az ellenzék akciójához

Beogradból jelentik: Az ellenzéki vezérek szerdán folytatják megbeszélésüket a Pacics Ráda és Sztojadinovic Dragisa afférja ügyében. Grizogono a független demokrata párt nevében kijelentette, hogy nem csatlakozik az ellenzék együttes interpellációjához, mert ennek az akciónak az a célja, hogy a radikális pártban Jovanovic Ljuba befolyását erősítsék. A Pribicevics-párt külön interpellációt fog intézni.

Ezután megszövegezte az ellenzék az együttes interpellációját, amelyet elsőnek Setyerov Szlavko írt alá.

Az interpelláció a miniszterelnökhöz, a pénzügyminiszterhez, a külügyminiszterhez és a közlekedésügyi miniszterhez van intézve és elmondja, hogy

az állami és katonai szállítások átlag harminc százalékkal drágábbak a piaci áraknál.

Az állam rendkívül szigorú szabályokat ír elő, de nem fizet és a kereskedők, akiknek sokat kell várniuk a pénzükre, a kamatvesztésüket beleszámolják. De ezenkívül az állami szállítások lebonyolításánál az a legnagyobb baj, hogy

a tényleges szállító és az állam között egész sor közvetítő működik, akik mind ebből akarnak megzavargadni.

Némelyik a szerződés megkötésekor, másik a pénz kifizetésekor jelentkezik, de minden esetben meg lehet állapítani, hogy az állami szállításoknál meg nem engedett befolyások érvényesülnek. Ezek a közvetítők drágítják az állami szállítványokat, mert rendkívül magas províziókat kell nekik fizetni.

A közvélemény úgy tudja, hogy a közvetítők élén Pacics Ráda miniszterelnök fia, Pacics Ráda áll.

Már sokszor foglalkozott a közvélemény — mondja az interpelláció — Pacics Ráda ügyével és egész sor olyan ügy került nyilvánosságra, amelyekben a miniszterelnök fia az állam érdekei ellen cselekedett. Ezért kell a súlyos adókat fizetniük a gazdáknak, a kereskedőknek és iparoknak, ezért kell a pénzügyminiszternek sok százmillió adót előteremtteni.

Az előző eseteken kívül Sztojadinovic Dragisa vádjai a tények egész sorozatát gyűjtötték össze. Így a kereskedelmi minisztériumnak az Almona hidépitő részvénytársaság 1921-ben lokomotivokat és gépkatapultákat szállított és javított. Az állam hatvankét millió cseh koronával tartozott a vállalatnak, de csak 1924 elején fizettek ötvennégy milliót állami bonokban. A Sztojadinovic-pár vádirata szerint ebből a pénzből 1924 januárjában Pacics Ráda tízmillió cseh koronát kapott, azonkívül egy ízben két millió dinár szokott, amelyet a Szlavenszka Banknál váltott be öt millió dinárra.

Pasics Ráda kijelentette védekezésében, hogy a pénzt szét kellett osztania és neki alig maradt valami. Még érdekesebb

a 483.033 számú csekk története.

A kormány utasította szerint Sztojadinovic pénzügyminiszter pénztára a jegybank utján 313169. számú csekken kétszáz ezer frankot fizetett ki egy francia banknak. Pacics Ráda kivette a bankból a csekket és helyébe a miniszterelnökségen levő bizalmas akta szerint két darab százezer dináros csekket helyezett, amelyek közül az egyik 483033. a másik 483034. számú.

A kétszáz ezer frankért ötszázegyzven ezer dinárt kapott.

A miniszterelnökségi akta be van vezetve a miniszterelnökség regiszterébe.

Elmondja a vádirat az Omniam Serbe részvénytársasággal kötött ügyletek a

jóvátételi szállítások körüli visszaélések, a zemuni hidépités, a rakovacei rádió állomás, a trbovljei bánya ellenőrzése, az állami fegyvergyár építése ügyében való kijárást. Mindez az ország érdekei ellen van s főleg

külföldön kelt olyan hatást, mintha Jugoszláviában baksis és provízió nélkül semmit sem lehet elintézni.

Az interpellálók kijelentik, hogy nem akarnak a bírói ítélet előtt befejezett tényeket teremteni és nem kívánnak prejudikálni az ítéletnek, de véleményük szerint a közérkölcös nevében kívánatos, hogy a parlament megvizsgálja az ügyet.

Az interpelláció végül öt pontba foglalja a kormányhoz intézett kérdéseket:

1. Pacics Ráda milyen alapon interveniált Sztojadinovic pénzügyminiszternél a gép- és hidépitő részvénytársaság követelésének kifizetése érdekében.

2. Elrendelte-e a pénzügyminiszter

Pasics Ráda intervenciójára, hogy Pacics Ráda kezeihez tízmillió cseh koronát, a hidépitő cégnek pedig ötvennégy milliót fizessenek ki állami bonokban akkor, amikor az államnak más sürgősebb kötelezettségei voltak.

3. Tudja-e a külügyminiszter és a miniszterelnök, hogy a 483033 számú csekkhez miképpen jutott Pacics Ráda és hogyan válhatta ezt be ötszázegyzven ezer dinárra.

4. Milyen intézkedéseket tesz a kormány, hogy eliminalja azokat a közvetítő akciókat, amelyek az állam tekintélyét aláássák a külföldön.

5. Milyen intézkedéseket tesz a kormány, hogy megóvja az állam méltóságát és tisztességét Pacics Ráda insznuációi ellen.

Az interpellálók kéri az interpelláció sürgős tárgyalását. A Pribicevics-párt külön proklamációt bocsájtott ki, amelyben lényegesen enyhébb hangon emlékezik meg az ügyről. A Pribicevics-párt magatartása politikai körökben nagy feltűnést keltett és általában az a vélemény, hogy Pribicevics Pacics segítségére sietett és ezzel eleve ki van zárva az a lehetőség, hogy a Pribicevics-párt esetleges kormányváltás esetén együtt működhetne az ellenzéki pártokkal koncentrációs kormány alakításában.

Pallavicini mentelmi ügye a magyar nemzetgyűlés előtt

Az ellenzék szerint Bethlen is tagja a titkos szervezeteknek

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés szerdán megkezdte ögrói Pallavicini György mentelmi ügyének tárgyalását, amit az ellenzék arra akar felhasználni, hogy folytassa a kedden kitűzött lezárt frankváltást. Az elnökség azonban már az első napon szigorú intézkedésekkel igyekezett elejét venni annak, hogy a szónokok a frankhamisítás részleteire is kiterjesszék és a kormány azzal is presszionálni akarja az ellenzéket, hogy

a nemzetgyűlés addig nem kezdheti meg husvétit szünetét, amíg Pallavicini mentelmi ügyét le nem tárgyalják.

A parlament folyosóján egyébként szerdán nagy élénkség uralkodott és a képviselők behatóan tárgyaltak Bethlen miniszterelnök keddi nyilatkozatáról, a melyben bejelentette a nemzetgyűlésnek, hogy erélyes intézkedéseket léptet életbe a titkos társaságok ellen és a rendszabályok megbeszélése céljából pártközi értekezletet fog összehívni. Az ellenzék bizalmatlansággal fogadja Bethlen ígéretét és az ellenzéki képviselők közül többen, így Pallavicini György és Kiss Menyhért kijelentették szerdán, hogy

Bethlen nem járhat el a titkos társaságok ellen, mert ő maga is tagja az egyik titkos szervezetnek.

A szociáldemokraták hivatkoznak arra, hogy Bethlen miniszterelnök már több ígéretet tett, amelyeket nem váltott be, annál kevésbé, mert a miniszterelnök a titkos társaságokat illetőleg nem ura a helyzetnek.

A kormánypart szerint ezzel szemben Bethlen állásfoglalása fordulópontot jelent az egész kormányzati politikában

és a pártközi értekezletet, valamint az azon megfogalmazandó deklarációt olyan kormányzati intézkedések és büntető szankciók fogják követni, amelyek garanciát adnak a belső konszolidáció megerősítésére.

A nemzetgyűlés ülése

A nemzetgyűlés szerdai ülésén megkezdte Pallavicini György ögrói mentelmi ügyének tárgyalását. Rubinek István, a mentelmi bizottság előadója is-

merteti az ügyet. Pallavicini a nemzetgyűlés március 2-án tartott ülésén azt a kijelentést tette, hogy Windischgrätz elmondta neki a szokolhamisítás tervét és kijelentette később, hogy úgy a szokol-, mint a frankhamisítást a Bethlen-kormány tudtával és azzal együtt csinálja. A parlamentben elhangzott kijelentéseit a sajtóban is megismételte. Pallavicini beszéde után Bethlen miniszterelnök felszólította a képviselőt, hogy jelentkezzen az ügyészségnél és terjessze elő bizonyítékait, ellenkező esetben intézkedni fog, hogy az ügyészség megidézze. A rendőrség március 3-án megidézte Pallavicinit, aki megjelent a rendőrségen és kijelentette, hogy nem hajlandó vallomást tenni, mert mentelmi jogánál fogva megidézését zaklatásnak minősíti. Ezekután az ügyészség indítványozta a vizsgálóbírónak, hogy idézze meg Pallavicinit és hallgassa ki a frankügyben, a képviselő azonban ott sem volt hajlandó vallani. A mentelmi bizottság egyhangulag megállapította, hogy ögrói Pallavicini György mentelmi jogát sem a miniszterelnök, sem a nyomozó hatóságok részéről nem sérülték meg. Javasolja tehát a nemzetgyűlésnek, hogy Pallavicini bejelentése felett térjen napirendre, továbbá indítványozza, hogy az ügyészség megkeresése alapján Pallavicini mentelmi jogát függeszék fel, hogy nevezett kényszerrendszabályok után vallomástételre bírják.

Pallavicini György ögrói válaszolt ezután Pesthy Pál igazságügyminiszter keddi beszédének arra a kitételére, a mely szerint ő kijelentette volna, hogy állításait nem tudja bizonyítani. Egészen ellenkezőleg történt — mondja — én csak annyit mondtam: Csak egyet kérek, hogy bizonyítékaimat szabadon előadhassam. A másik megjegyzésem, hogy megállapításaimat nem szántam Genfnek és nem tehetek arról, hogy beszédem összeesett a miniszterelnök külföldi utazásának időpontjával. (Nagy zaj és ellentmondás a jobboldalon.)

Egy hang a jobboldalon: Jól volt szervezve!

Felkiáltások az ellenzéken: Jól szervezték a frankhamisítást!

Pallavicini: Még ma sem tudom, hogy

megindult-e ellenem a sajtóper. Egészen bizonyos, hogyha tanaként íszek beidézve, nem fogom megtenni azt a szivességet, hogy büntető szankciókat alkalmazhassanak ellenem és esetleg két hónapig fogházba csukhassanak, mert akkor ki lesznek téve annak, hogy bizonyítékaimat elvesztem és tanúimat megfélemlítik. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

A mentelmi vita

Pesthy Pál igazságügyminiszter rövid válasza után megkezdik a részletes vitát, amelynek első szónoka Baross János, aki állandóan a frank-üggyel foglalkozik és ezért Huszár Károly elnök többszöri figyelmeztetés után megvonja tőle a szót.

Az ellenzék zajos felháborodással fogadja az elnöki intézkedést.

— Szép elnöki intézkedés! Fogjuk be a szánkat ugy-e?! — kiáltják a szociáldemokrata padsorokból.

Dabasi Halász Mór ezután a mentelmi bizottság javaslata mellett szólal fel, majd Propper Sándor tiltakozik az elnöki intézkedés ellen és kifogásolja, hogy az elnök nem alkalmazza egyformán a házszabályokat.

Nagy Vince személyes kérdésben szólal fel és reflektál Urbanics Kálmán egységspárti képviselőnek a keddi ülésen személyre nézve tett közbeszólására, a mely szerint ő tussolta el annak idején a Tisza-gyilkosságot. Azzal vádolta Urbanicsot, hogy rövid idővel ezelőtt egy klubban nagy kárvárvetésért érte és ekkor haladéktól kért a tartozás kifizetésére, azonban még sem fizette meg becsületbeli tartozását. Előbb ezt intézte el Urbanics.

Rupert Rezső üldözést és zaklatást lát abban az eljárásban, hogy a többség el akarja kobozni Pallavicini immunitását. Ez a képviselői jog ellen intézett galád támadás. A mentelmi bizottság indítványával szemben határozati javaslatot terjeszt be, amelyben javasolja, hogy a nemzetgyűlés állapítsa meg Pallavicini mentelmi jogának megsértését azáltal, hogy Bethlen megfenyegette Pallavicinit, hogy megidézett az ügyészségre. A mentelmi bizottság javaslatát az ellenzék nevében felháborodva utasítja vissza.

Az elnök napirendi indítványt tesz, hogy Pallavicini mentelmi ügyének tárgyalását pénteken folytassa a nemzetgyűlés, majd Urbanics Kálmán válaszol Nagy Vincének, aki azonnal viszontválaszt ad.

Györki Imre szólal fel ezután személyes kérdésben Rakovszky belügyminiszter keddi kijelentése miatt, amelyben azzal vádolta meg Peyer Károlyt, hogy 1919-ben ő segítette elő a népbiztosok szökését. Tiltakozik a belügyminiszter vádjai ellen és felolvassa a nemzetgyűlésről kitiltott Peyer Károly nyilatkozatát, amely megállapítja, hogy a belügyminiszter által mondottakból egy szó sem igaz. Felolvassa az ügyészségnek ebben az ügyben hozott megszüntető végzését. Rosszhiszeműséggel vádolja a belügyminisztert, Mennyivel inkább bünpalástoló és bünrészes Rakovszky belügyminiszter — mondja — aki három éven át egy szabadban dolgozott azzal az országos főkapitánnyal, aki a frankhamisítást elkövette. Rakovszky belügyminiszternek különben sincs joga itélkezni senki fölött, mert ő a bankoktól kedvezményes részvényeket kapott és ezért elsősorban önmagával szemben kell itélkeznie.

Ezekután áttértek az interpellációkra.

ÉRGYOMORRA FEL POHAR
SCHMIDTHAUER
FÉLÉ

Igmándi

KESERŰVIZ

Jó ivóvizet, kellemes közérzetet és munkakedvet biztosít.

921

Oszlásnak induló női holttestet találtak egy budapesti lakásban

Négy napig feküdt egy meggyilkolt artistanő mezitelen holtteste a Ciklop-garázs negyedik emeletén — Utolsó látogatója egy barnakabátos, németül beszélő férfi volt — Altatószerrel elaltatták, azután megfojtották — Leirer Amália volt barátja segít a rendőri nyomozásban

A meggyilkolt macskája vezetett a büntény nyomára

Budapestről jelentik: A rendőrség különös és rejtélyes bűnügynek jutott szerdán a nyomára, amely feltűnően hasonlít a *Leirer-gyilkosság*hoz. A Kertész-ucca 28. szám alatt a *Cyklop-garázs* palotájában egy napok óta lezárt szobában ráakadtak egy negyven év körüli nő holttestére, aki legalább négy napja fekszik holtan a szobájában. Az ajtó kívülről kulccsal le volt zárva és bent letakarva, oszlásnak indulva feküdt a nő holtteste.

Egy macska, a gyilkosság egyetlen tanuja

Köhler Ottóné született Rösler Zsuzsanna állítólagos volt artistanő az áldozat, aki 1925 november elején költözött be a *Cyklop-palota* negyedik emeleti egyszobás kis lakásába, ahol szegényesen, visszavonultan élt. Többnyire maga, néha pedig a házmesterné takarított a kis lakásban és miután a házban senkivel sem érintkezett, nem is tűnt fel, hogy négy-öt nap óta nem jelentkezett az asszony. Szerdán délelőtt azonban a ház lakói közül többen, akik a negyedik emeleti folyosón elmentek, figyelmeztették a házmestert, hogy

Köhlerné szobájából éktelen és kétségbeesett macskanyávogás hallatszik.

Azt hitték, hogy Köhlerné nincs otthon és a bezárt macska napok óta éheznek és ezért nyávog.

Háromnegyed tizenegy órakor a házmester felsietett a negyedik emeletre, hogy kinyissa az ajtót, amely azonban zárva volt s ahogy a kulcslyukon benézett, borzalmas bűz csapta meg a szobából. Azonnal értesítette a rendőrséget, amely nyomban felnyitatta a szobát.

Megfeketedett holttest az ágyban

Ahogy a függönyös ajtó kicsapódott, rettenetes szag öntötte el a folyosót és borzasztó látvány tárult a belépők elé. A nyitott ágyon az ablak mellett Köhlerné barna macskája feltűnt az ágy szélén, kaparta a párnát és kétségbeesetten nyávogott.

Az ágyban félig eltakarva befelé fordult fejjel holtan egészen megfekedetten ott feküdt Köhler Ottóné.

Az ágyon teljesen össze volt gyűrve, a szekrény nyitva, a földön egy-két ruhadarab eldobálva, minthogyha az asszony gyorsan vetkőzött volna. Az ágy alatt egy kis dobozt találtak, amelyről a rendőrorvos megállapította, hogy *clor-aethyl*, ami igen erős altatószer. A holttesten semmiféle dulakodás nyoma nincs, csupán a hulla nyakán mélyen a husba vágva egy zsinag, amellyel a gyilkos megfojtotta áldozatát.

A rendőrség még nincs tisztában azazal, hogy rablógyilkosság vagy kéjgyilkosság áldozata a szerencsétlen nő,

a rablógyilkosság mellett szól, azonban, hogy a tettes a szekrényeket és fiókokat teljesen felturta és kiforgatta.

Gondosan dolgozott a gyilkos

Dél tizenkét óra után kezdte meg Kenyeres Balázs dr. orvosszakértő a hulla vizsgálatát.

Az erősen duzzadt holttest fejjel az ágy lábához préselve fekszik a zilaált ágyon,

a testen barna foltok vannak, az arc rémesen eltorzult, a nyelv kilóg a szájuüregből. A párnán ott fekszik Köhlerné kitört hamis fogsora, amit nyelvével lökhetett ki fuldoklás közben.

A rendőrség feltevése szerint Köhlerné az ágy szélén ült, amikor a gyilkos rátámadt.

Amikor az asszony a *clor-aethyl*-el kábult, a gyilkos nyakába vetette a kötelet, amelyet háromszor körülhúrkolt és úgy fojtotta meg áldozatát.

A gyilkos ezután úgy helyezte el áldozatát az ágyon, hogy ha valaki a folyosói ablakon betekint, ne vehesse észre a holttestet. Végül a meggyilkolt asszony fejét egy párnával takarta be.

A hulla orvosi megvizsgálása után délután félkettőkor Köhlerné holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe. Ekkor már oly nagy tömeg vette körül a Kertész-uccai házat, hogy egy szakasz lovasrendőrt kellett kivezényelni a rend fenntartására. A gyilkosság híre ugyanis pillanatok alatt elterjedt és a kíváncsiak ezrei vették körül a házat, hogy közelebbi részleteket tudjanak meg a második *Leirer Amália* ügyről.

A rendőrség bűnügyi osztálya azonnal a legnagyobb apparátussal kezdte meg a nyomozást és *Angyal László* detektívelügyelő vezetésével több detektív-csoport sietett szét a városban. Értesítették *Lengyel Ernő* soros vizsgálóbíró is, aki szintén azonnal megjelent a helyszínen. Nyomban megtartották a helyszíni szemlét és a részletes házkutatást, valamint daktiloszkópiát felvétel készítették, azonban csak egy ujjlenyomatot találtak a petróleum lámpa üvegén.

A gyanu afelé a középtermetű fekete férfi felé irányul, akit szombaton éjszaka vitatkozni láttak a Kertész-uccában Köhlernével és aki később vele együtt felment az asszony lakására.

A ház lakói közül jelentkeztek ketten, akik személyleírást adtak a gyilkosról.

Ki a gyilkos?

A házmester a következőket vallotta: — *Pénteken vagy szombaton éjszaka, félkilenc óra tájban a portásfülke előtt ültem, amikor Köhlerné jött haza egy férfivel. Nem volt szokatlan, hogy férfivel jött, de ezt az embert véletlenül mégis megnéztem. Középtermetű, harmincnyolc-negyven év körül vállasabb férfi volt, aki barna kabátot és világos szőrmegallért hordott, puha kalap volt a fején, egy nagy csomagot vitt a hóna alatt papirosba burkolva és nagyon kedélyesen beszélgetett Köhlernével, mikor a fülkém előtt elmentek. Kimenni nem láttam ezt a férfit, sem az asszonyt. Lehet, hogy reggel kapunyitás után ment ki az ember lopva a házból és zárta rá az asszonyra az ajtót.*

Egy másik lakó azt vallotta, hogy Köhlerné németül beszélgetett látogatójával, aki jellegzetes klejtéséről ítélve, külföldi lehetett.

Rablógyilkosság áldozata a „vörös Zsuzsa”

A rendőrség most elsősorban Köhlerné ismerősei és barátai után kutat és megpróbálja kinyomozni a nő néhány volt

látogatóját is, aiktől talán közelebbi adatokat lehet személyére nézve megtudni.

Nagy nehézséget okoz a rendőrségnek, hogy alig áll rendelkezésre pozitív adat az asszony személyére, életmódjára és arra vonatkozólag, hogy kikkel érintkezett. Egyetlen figyelemre méltó nyomra akadt eddig a rendőrség. Köhlerné ajtaja mellett a falra ceruzával a következő pár sor van írva: „Itt voltam. B. I.”

A szerencsétlen asszonyról egyelőre csak annyit tudnak, hogy Köhler Ottónénak hívták, lánykori neve pedig *Rosler Zsuzsanna*. Közelebbi felvilágosítást a Kertész-uccai házban sem tudnak róla adni, mert csak néhány hónapja lakott ott. A háziak Köhlerné, akinek erősen vörösre festett haja volt, általában „*vörös Zsuzsának*” hívták, de közelebbit nem tudnak róla és a házmester is

csak annyit tud, hogy gyakran jött haza férfilátogatókkal.

Leirer Amália barátja segít a nyomozásban

Amig Köhlerné lakásán a helyszíni szemle tartott megjelent a lakásban Horváth Antal rendőrtanácsos *Kertens Teodor* hollandi posztókereskedőnek, a hasonló körülmények közt meggyilkolt *Leirer Amália* volt barátjának a társaságában. A lakásban jelenlevő hatósági személyek és újságírók nagy meglepetéssel fogadták Kerstent, de csakhamar kiderült, hogy

Leirer Amália volt barátja tapasztalataira hivatkozva segíteni kíván a rendőri nyomozásnak.

Kerstens az újságírók kérdésére a következőket jelentette ki:

— Véletlenül találkoztam Horváth főtanácsos urral, akit a *Leirer-ügy*ből ismerem és megkértem, hogy én is jelen lehessen e helyszíni szemlénél. Nekem ugyanis most már bizonyos szakértelmem van az ilyen ügyben és remélem, hogy talán segítségére lehetek a rendőrségnek munkájában.

Kerstens, aki most állandóan Budapesten tartózkodik és néhány hét előtt egy autót vásárolt, ezt az autót a *Cyklop-garázsban* helyezte el, amely ugyanabban a házban van, ahol Köhlerné lakott. Így tudta meg Kerstens a gyilkosságot. *Leirer Amália* volt barátja néhány percig tartózkodott a lakásban, ahol alaposan szemügyre vett mindent.

Az Orient-expressz hálókocsijában kirabolták Dungyerszki Gedeont

Az alvó földbirtokostól nagyszögű pénzt és értékes aranytárgyakat vettek el

Beogradból jelentik: *Dungyerszki Gedeont*, az ismert noviszadi nagybirtokost kellemetlen kaland érte Nis és Mladenovac közt az *Orient-expressz* egyik hálókocsijában. *Dungyerszki* hétfőn üzleti ügyek elintézése végett Nisben tartózkodott, ahonnan visszatérőben ismeretlen tettesek az *expressz hálókocsijában* kirabolták.

A beogradi vasút rendőrségénél tett feljelentése szerint *Dungyerszki Gedeon* a lefüggönyözött hálókocsiban, amelynek ajtaját bezárta, teljes kényelemben helyezkedve aludt. Kabátja és mellénye az ágy fölött a fogason lógott. Amikor *Mladenovac* közelében fölébredt, az órája után nyúlt s ekkor megdöbbenve vet-

te észre, hogy mellénye a benne lévő aranyórával és arany cigarettatárcával eltűnt, de hiányzott a kabát is pénztárcájával, amelyben kétezer dinár, ötszáz-ezer magyar korona, kétmillió osztrák korona és néhány száz francia frank volt. Elvitte ezenkívül az ismeretlen tolvaj *Dungyerszki*nek kisebbértékű dolgokat tartalmazó keziböröndjét is.

A kifosztott földbirtokos rögtön felhívta a vonat vezetőjét és a hálókocsi alkalmazottait, de a tolvajt nem sikerült megtalálni. Minthogy a zárt hálókocsit csak különleges kulcs segítségével lehet felnyitni, a rendőrségnek az a gyanuja, hogy a rablást csak teljesen beníntes ember követhette el.

Bécsben elfogták dr. Markovics rablóvezért

Botrányt rendezett egy kávéházban — A jugoszláv hatóságok megindították ellene a kiadatási eljárást

Beogradból jelentik: A bécsi rendőrigazgatóság azt a szenzációs jelentést küldte a beogradi rendőrfőkapitánysághoz, hogy

a Jugoszláviában körözött dr. Markovics Vukasin orvos-rablóvezért és volt kommunista képviselőt a bécsi rendőrség letartóztatta.

A jelentés szerint dr. Markovics Vukasin, aki nemrég átszökött Ausztriába, néhány nappal ezelőtt

egy előkelő bécsi kávéházban mulatott és mulatozás közben botrányt rendezett,

amiért előállították a rendőrségen és botrányokozásért, valamint nyilvános verekedésért nyolc napi elzárásra ítélték. Kihallgatása alkalmával előadta Markovics dr., hogy őt a jugoszláv hatóságok már két év óta körözik különböző bűncselekmények miatt és ötven-ezer dinár vérdíjat is kűtöztek a fejére.

Egyben azt is kijelentette, hogy csupán amiatt menekült Jugoszláviából, mert kommunista és mint ilyen súlyosan megbüntették, ha elfognák.

A beogradi rendőrség a bécsi rendőrség átiratát nyomban felterjesztette az igazságügyminisztériumba, amely már lépéseket is tett dr. Markovics Vukasin kiadatása iránt.

Dr. Markovics Vukasin — mint annak idején a *Bácsmegyei Napló* is megírta — két évvel ezelőtt szökött meg a cети-njei fogházból, ahol vizsgálati fogságban volt. Rablóbandáját időközben ártalmatlanná tették és a banda valamennyi tagját már elítélték. Dr. Markovics Vukasin szökése után Montenegróban bujdosott és a hatóságok értesülése szerint néhány hónappal ezelőtt Olaszországba, majd Ausztriába szökött. A jugoszláv hatóságok számtalan rablógyilkosság és egyéb bűncselekmények elkövetésével vádolják dr. Markovicsot akinek kiadatása biztosra vehető.

Muzulmán képviselők a szombori ítéletről

Hrasznica volt igazságügyminiszter nyilatkozata

Beogradból jelentik: A szombori törvényszök ítélete a muzulmán-házasságok ügyében nagy feltűnést keltett a parlamenti muzulmán klubban. A muzulmán képviselők legnagyobb részt a bíróság döntése ellen foglalnak állást és azt vitatják, hogy a muzulmán vallás bevett felekezeti és így mindenki áttérhet a mohamedán hitre és négy feleséget is tarthat.

Ellentétben áll a képviselők többségével Halil bég Hrasznica volt igazságügyminiszternek, a kiváló boszniai jogásznak véleménye. Hrasznica bég a következőket mondotta a *Bácsmegeyi Napló* beogradi munkatársának:

— Ismerem Wamoscher Ervin és társai ügyét. Foglalkoztam vele, áttanulmányoztam a Vajdaságban érvényes törvényeket és egyáltalán nem lep meg a szombori ítélet. Az ítélet a törvényen alapszik, mert a szombori muzulmánok nem boszniai illetőségűek.

Meghalt Makai Emil

a Közgazdasági Bank igazgatója
Budapestben temetik el a szubotica bankigazgatót

Megdöbentő haláleset híre érkezett szerdán este Budapestre Szubotica. Makai Emil, az Opšta Privredna Banka (Délvidéki Közgazdasági Bank) igazgatója a Pajorszanaatóriumban kínos szenvedés után meghalt. A gyászir egész Szubotica óriási részvétet keltett, mert a harmincnégy éves bankigazgató közszeretben álló és igen népszerű tagja volt az itteni társadalomnak.

Makai Emil e hó 9-ikén ment fel Budapestre gyógykezelés végett. A Pajorszanaatóriumban gyomormérgezést állapítottak meg és eleinte egyáltalán nem látszott súlyosnak a beteg állapota. Egy héttel ezelőtt azonban rohamosan súlyosodott Makai Emil betegsége. Kedden délután Makai még látogatókat fogadott. Régi ismerősei, Lóvas Juci és Stella Adorján keresték fel. A rákövetkező éjszakát azonban igen nyugtalanul töltötte. Szerdán reggel a kezelő tanár egy új szérummal oltotta be, a mi a lázt némileg csökkentette, de szerdán este félhét órakor Makai Emil elvesztette eszméletét és nyolc órakor meghalt. Halálos ágyánál jelen voltak dr. Kiss József, az Opšta Privredna Banka vezérigazgatója és dr. Halmi Miklós, az Olasz-Magyar Bank vezérigazgatója. Az elhunytat péntek délután négy órakor temetik a református egyház szertartásai szerint a Kerepesi-úti temető halottasházából.

Makai Emil Szubotican a Kunetz-bankházban kezdte banktisztviselői pályafutását, majd a Délvidéki Közgazdasági Bankhoz került, amelynek a szombori fiókját vezette a háboru alatt. Később a budapesti Olasz-Magyar Bank igazgatója lett. Öt évvel ezelőtt visszajött Szubotica, ahol az Opšta Privredna Banka igazgatói állását töltötte be.

Mint szakember a bankkörök osztályán megbecsülését vívta ki kiváló tudásával, lelkiismeretességével és megnyerő előzékenységével. A társadalmi életnek is közkedvelt tagja volt. Finom, halk modorával, nemes gondolkodásával és ritka jószágával igen sok barátot szerzett magának, akik most olyan mélységes megindulással gyászolják, mintha családjuk egy tagját veszítették volna el.

Elítélték Mateotti gyilkosait

A büntetés: tizenkétévi fegyház, amelyből tizenegy évet nyomban elengedett a bíróság

Rómából jelentik: Szerdán este hirdették ki az ítéletet a Mateotti-gyilkosság bűnpörében. Az esküdtek

bűnösnek mondták ki Dumint, Volpiti és Poverenot gyilkosság büntetésében, de nyomatékos enyhítő körülményeket állapítottak meg.

Viola és Malacua bűnösségét az esküdtek nem látták beigazolvva.

Az esküdtek verdükje alapján este félhét órakor hirdette ki az ítéletet a bíróság. Az elsőrendű vádlottakra a bíróság tizenkét-tizenkét évi fegyházat szabott ki. Miután azonban nem lehet megállapítani, hogy a halálos sebet

melyik vádlott ejtette, a büntetést hét-hét évre szállította le. Ezt a redukált büntetést a bíróság az enyhítő körülményekre való tekintettel öt-öt évre, tizenegy hónapra és husznapra csökkentette. Miután pedig az esküdtek megállapítása szerint politikai bűncselekményről van szó, a mely amnesztia alá esik, ezen a címen a bíróság négy-négy évet enged el a büntetésből.

A három elsőrendű vádlott tehát fenjékként egy évi, tizenegy évi és husznapos fegyházat kapott, amit a vizsgálati fogsággal már ki is töltöttek.

A hangyától az oroszlanig

Radics István és támadása Davidovics ellen

A Dom legújabb számában Radics István foglalkozik Davidovics Ljubának a délszerbiai Pirotnban tartott gyűlésével és ebből az alkalomból Radics minden eddigi támadásánál élesebb hangnemen kel ki a demokratapárt elnöke ellen. Többek közt a következőket írja:

— A gyűlésen Davidovics újra kijelentette, hogy csak a vele kötött megegyezés volt igazi nemzeti megegyezés és hogy a mostani csupán kölesönös zsarolás és becsapás. Ennek bizonyítékául azt állította, hogy ma is hazárdulási vádanyagot gyűjtene a koalíciós kormány egyik tagja ellen. Baráti körben Davidovics erről úgy nyilatkozott, hogy *Pasics* már Montecarlóban várta, hogy Radics Istvánt letartóztassák és rövid úton elintézzék.

— Davidovics nem tudja elfelejteni, milyen szép volt az, amikor a parasztpárt és az egész horvát nép a létra szerepét töltötte be, amelyen Davidovics párányi, láthatatlan hangyából egy időre valóságos oroszlannd emelkedett. Még a horvát parasztpárt elnöke is ilyennek ismerte őt, nem is sejtve, hogy ebben a hangyában milyen farkas- és rókatermészet rejtőzik. Alig akad még ilyen sekélyes pletyka, amilyent Davidovics és pártjának vezetői terjesztenek a horvát parasztpárt ellen — fejezi be Radics a cikket.

Letartóztattak egy jugoszláv szélhámost a drezdai pályaudvaron

Nem fizetett a vasúti vendéglőben az ál-vezérkari százados

Beogradból jelentik: A beogradi német követség konzuli osztálya tudomására adta a rendőrségnek, hogy Drezdában március 14-én letartóztattak egy jugoszláv vezérkari századosi uniformisban levő embert, aki magát Jovanovics Péter századosnak mondtotta és azt állította, hogy Jovanovics Vitomir vezérőrnagy fia. A letartóztatás azért történt, mert az illető a vasúti vendéglőből fizetés nélkül akart távozni. A letartóztatott állítólagos századosot Berlinbe szállították és ott megállapították, hogy igazi neve Petrovics Borivoj és Berlinben számos csalást és lopást követett el. Mindennél úgy szerepelt, mint egy jugoszláv katonai misszió tagja.

A beogradi rendőrség a bejelentés alapján megállapította, hogy a Berlinben letartóztatott szélhámos 1923-ban szökölt meg a tuzlai börtönből, ahol betöréssel lopásért öt évi fegy-

házbüntetését töltötte. A jugoszláv hatóságok meg fogják tenni a szükséges lépéseket, hogy Petrovicsot, miután Németországban felelősségre vonták ottani bűncselekményeiért, adják ki Jugoszláviának.

HIREK

— A külügyminiszter informálta a külügyi vita szónokait. Beogradból jelentik: Nincsić Momesilló dr. külügyminiszter szerda este konferenciára hívta össze azokat a képviselőket, akik a külügyi vitára feliratkoztak. A konferencián megjelentek Pribicevics Szvetozár, Marinkovics Voja, Sumenkovics Ilija, Hohnyec Josip, Jovanovics Joca és Drljevic Szekula képviselők. A külügyminiszter részletesen informálta a képviselőket a külügyi helyzetről.

— Dr. Jóczics noviszadi főállamügyész súlyos beteg. Noviszadról jelentik: Dr. Jóczics Milorád noviszadi főállamügyészt a napokban megoperálták. A beteg állapota igen súlyos.

— Nyilatkozat. Egyes beogradi lapokban olyan hírek jelentek meg, hogy a *Bácsmegeyi Napló* megvette a Hirlap című napilapot. Kijelentjük, hogy ezek a hírek önkényes kitalálások. Vannak ugyan olyan tárgyalások folyamatban arra vonatkozólag, hogy a *Bácsmegeyi Napló*-t előállító nyomdavállalat, a Miner-va-nyomda vállalja el a Hirlap nyomdai előállítását, ezek a tárgyalások azonban egészen kezdetleges stádiumban vannak s még ha sikerrel fejeződnek is be, akkor sincs szó arról, hogy a Hirlap kiadó- és tulajdonjogában valami változás álljon be.

— Orvosi összejövetel a Bányában. Csütörtökön este fél kilenc órakor tartják meg a szubotica orvosok második összejövetelüket a Bányaszálló külön termében. Az összejövetel rendezői felkérlik a szubotica orvosokat, hogy az összejövetelen, amelyen ezúttal több fontos orvosi kérdés kerül napirendre, teljes számban jelenjenek meg.

— Elkészült a valorizációs törvényjavaslat. Beogradból jelentik: Krajać kereskedelmi miniszter szerdán bemutatta Ofelségének a valorizációs törvényjavaslatot. A valorizációs törvény csak az ipari vállalatoknak 1916 óta szerzett investícióit fogja valorizálni és a rendelkezéseinek főként a vállalatok mérlegének elkészítésénél lesz jelentősége.

— Bemutakozott az új csehszlovák kormány. Prágából jelentik: Szerdán mutatkozott be a kamarában és a szenátusban a Cserny-kormány. A miniszterelnök a deklarációban hangsúlyozta, hogy az új kormány a réginek a politikáját folytatja. A német nemzetieknek azt az indítványát, hogy azonnal kezdjék meg a vitát a kormány deklarációja fölött, a koalíciós pártok leszavazták.

Világosság felé tartani!

— Női kalaptanfolyam Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi szerb jótékonsági egyesület április 1-én egy havi női kalaptanfolyamot nyit. A tanfolyamra naponta 8—12 közt lehet a Buzatér 20. I. e. alatti nőegyleti helyiségekben beiratkozni.

— A Tolnai Világapja érdekes tartalommal és az aktuális illusztrációk egész sorával jelent meg. A lap a szokott három melléklettel kedvezkedik olvasóinak. A Tolnai Világapja a Literaria árusítóinál kapható.

— Előkészület a „Gajret” szubotica fogadtatására. A „Gajret” szerb muzulmán kulturegyesület szubotica fogadtatásának előkészítése céljából pénteken, március 26-án délután öt órakor konferencia lesz a városi ház tanácstermében. A „Gajret” beogradi vezetősége részéről Trifkovic Márkóné, a nemzetgyűlés elnökének felesége vesz részt az értekezleten, amelyre meghívják a szubotica polgárokat és az egyesületek képviselőit nemzetiségi különbség nélkül. A „Gajret” április 7-ikén érkezik Szubotica és a Városi Színházban hangversenyt fog rendezni.

— Kinevezés. Becskerekéről jelentik: A közoktatásügyi miniszter Wener Mária tanítónőt Csesztelekre nevezte ki.

— A Színházi Élet új száma a szokott gazdag tartalommal, sok érdekes illusztrációval jelent meg. A lap érdekes cikkeken, riportokon, színházi intimításokon és rendszeres rovatain kívül darab mellékletül a „Csitri” című kitaláló francia vigjátékot közli. A „Színházi Élet” a Literaria árusítóinál kapható 12 dinárért.

— Szentá város közgyűlése. Szentáról jelentik: Szerdán délelőtt tartotta Szentá város kizsélyesített tanácsa dr. Knezsevics Milos polgármester elnöke alatt közgyűlést. Nagy vitára adott alkalmat az 1923., 1924. és 1925-iki adókönyvek lezárásának kérdése. A városi tanács az adóügyi tanácsnok előterjesztése alapján azt kérelmezte a közgyűléstől, hogy az adóügyi könyveket, melyek az 1923., 1924. és 1925. évre még nincsenek lezárva, adja ki a város tisztviselőinek, hogy azokat hetvenötezer dinár tiszteletdíjért dolgozzák fel, zárják le, mert az adó tisztviselők túl vannak terhelve. A közgyűlés a tanács indítványát Ludaics Milos dr. és Novoszel János felszólalása után elvetette.

— Mezőgazdasági szakkönyv jelenik meg Becskereken. Becskerekéről jelentik: Bobicsán Lázár bókai földbirtokos, mezőgazdasági tanár »Ratarstvo» címen hétkötetes mezőgazdasági könyvet ad ki. A mű első két kötete szombaton fogja elhagyni a sajtót Becskereken, ennek a résznek a címe: Mezőgazdaság és klíma.

— Jogtalanul helypénzt szedett. Noviszadról jelentik: A titeli csendőrség letartóztatta és a noviszadi ügyészség fogházába szállította Kuzmanov Ráda titeli mézáróst, aki vasárnap a titeli piacon jogtalanul hatósági közegnek adta ki magát és helypénzeket szedett. Kuzmanovot még 1922-ben vád alá helyezték, mert 1922 szeptember 4-ikén Tiltelen Knaz Iván beogradi kereskedőnek eladott öt métermázsas babot és arra 2000 dinár előleget vett fel, de a babot nem szállította.

— **Uj ügyvéd.** Noviszadról jelentik: Dr. Szekulics Milován noviszadi ügyvédjelölt szerdán letette az ügyvédi vizsgát.

— **A vajdasági gyógyszerészszövetség közgyűlése.** Noviszadról jelentik: A vajdasági gyógyszerészszövetség Popovics Voja szaribecsei gyógyszerész elnöklété alatt vasárnap délelőtt a Szlávia-drogéria helyiségében közgyűlést tart.

— **A titokzatos ékszer.** Vinkovcáról jelentik: A vinkovci rendőrség letartóztatta Sutura István vasúti munkást, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy rablás útján nagyobb mennyiségű ékszerhez jutott. Néhány nappal ezelőtt ugyanis Sutura felesége egy csomagot vitt be az egyik vinkovci ékszerészhez és azt megvételre kínálta háromszáz dinárért. Az ékszerész felbontotta a csomagot, amelyben a legnagyobb meglepetésére egy százötvenezer dinár értékű nyakéket talált. Értelmezte a rendőrséget, amely kihallgatta Suturaét, aki azt állította, hogy a csomagot a férje találta. Házkutatást tartottak a lakásában, ahol több ékszer és egy palánka fényképezésnél készült hölgy fényképét találták. A rendőrség folytatja a nyomozást.

— **Borzalmas családirtás egy felsőbadeni községben.** Karlsruhe-ből jelentik: A felsőbadeni Alfinger helységben borzalmas családi tragédia történt. Halber Károly norvég származású kereskedelmi utazó házából kedden egész délelőtt senki sem mutatkozott. A rosszat sejtő szomszédok behatolt a lakásba, ahol az egész családot, az apát, az anyát és két gyermeküket holtan találták. Az egyik gyerek átmetszett gégével feküdt, a másik gyermek és az anya revolverlövéstől haltak meg és az apa önmagát is főbelötte. A családirtó levelet hagyott hátra, amelyben anyagi gondokkal indokolja véres tettét.

— **Brutális cégtárs.** Noviszadról jelentik: Wágner Frigyes noviszadi mérnök feljelentést tett a rendőrségen üzlettársa Gelb Béla elektrotechnikus ellen, mert, az amikor az üzletbe lépett, a levélírással elfoglalt Wágner Frigyes kezéből kikapta a levelet, széttepte és az udvarra dobta, magát a mérnököt pedig felszólította, hogy nyomban távozzék. Wágner a társas viszonyra hivatkozva, nem akart távozni, mire Gelb felnyalabolta és az uccára dobta, úgy hogy balkarja eltörtött. Wágner a kórházba szállították. Az orvosi látélet szerint Wágner karja béna marad. A rendőrség áttette az iratokat az ügyészhez.

— **Kétévi börtönre ítélt cirkvenicai bankigazgató.** Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszéken szerdán tárgyalták Simasics Gyuró volt bankigazgató bűnügyét. A vádirat szerint Simasics, aki a Horvát Szövetkezetek Bankjánál mint a cirkvenicai fióktüntetést vezetője működött, négyszázezer dinárt sikkasztott el. A bíróság Simasicsot kétévi börtönre ítélte.

— **Önként jelentkezett, azután megszökött.** Becskerekéről jelentik: Csene József volt vármegyei tisztviselő, akit okirathamisításért köröztek, nemrég Amerikából visszatért és önként jelentkezett a becskereki ügyészségnél. Letartóztatása után a vizsgálóbíró elrendelte szabadlábrahelyezését. A vádtanács határozata értelmében most újból le akarták tartóztatni Osenét, akit azonban már sehohsem találunk, mert közben ismét megszökött az eljárás elől.

— **Felmentették a férjgyilkosság vádjáról.** Noviszadról jelentik: Bröder Barbara karavukovói asszonyt azzal vádolták, hogy 1922-ben férjét, Bröder Lőrincet megmérgezte. Bröder holttestében meg is találták az arzén nyomait, de nem sikerült bebizonyítani, hogy a mérget Bröder Barbara adta be férjének. A szombori törvényszék az elsőfoku tárgyaláson felmentette a vádlottat. A noviszadi felelőbírói bíróság kedden jóváhagyta az ítéletet.

— **Elrabolták a télikabátját.** Noviszadról jelentik: Szvircevic Mirosláv korcsmáros, a „Dalmácia“ vendéglő tulajdonosa vasárnap éjszaka a „Kis Páris“ vendéglőben mulatott. Amikor hazafelé ment, éjjeli két óraker között két ismeretlen emberrel, akik bevonszolták egy kapu alá és leszedték róla a télikabátját. Az ittas ember nyugodtan hazament és csak másnap, amikor kialudta magát, emlékezett vissza az éjszakai eseményekre. A rendőrség Szvircevic feljelentésére megindította a nyomozást.

— **Áthelyezés.** Szentáról jelentik: Preradov Tima volt rendőrvetetőt a horgosi lakosság kérésére a szentai főszolgabíró áthelyezte Horgosra rendőrvetetőnek.

— **Pesterzsébeten letartóztattak egy gyermekrontó apát.** Budapestről jelentik: A pesterzsébeti rendőrség kedden letartóztatta Bozsulj Imre negyvennyolc éves cukorgyári munkást, aki másfél éven keresztül tiltott viszonyt folytatott tizennégy éves leányával. Bozsulj a horvátországi Szatnica községből ment át családjával Kaposvárra, ahonnan néhány hónappal ezelőtt költözött fel Budapestre. A leány végül is mostohaanyjának vallotta be, hogy apja mire kényszeríti, majd elrohant hazulról és a vonat elé akarta vetni magát, csak nagynehezen lehetett visszatartani az öngyilkosságtól.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

— **Hamis öt dinárosokat hoztak forgalomba.** Noviszadról jelentik: A noviszadi ügyészség azzal vádolta Arszics Györgyöt, a szubotici vasutigazgatóság körzetébe tartozó vasúti kalauzt és Gyorgyevics Bozsidar velikibecskereki vendéglőst, hogy hamis öt dinárosokat hoztak forgalomba. Arszics 1922 február és március hónapokban Pancsevdin szerint ismeretlen embertől hamis öt dinárosokat vásárolt és azok közül 69 darabot 250 dinárért eladott Gyorgyevicsnek. Szerdára volt ezügyben a noviszadi törvényszéknél a főtárgyalás kitűzve, amelyet azonban elnapoltak, mert Gyorgyevics nem jelent meg a tárgyaláson. A legközelebbi főtárgyalásra elrendelték az elővezetését.

— **Nagy vihar a La Manche-csatornán.** Párisból jelentik: A La Manche-csatornán néhány napja nagy vihar dühöng, úgy, hogy a gőzösök nem tudják elhagyni a kikötőt, a csatornán künnlevő hajók sorsa pedig teljesen bizonytalan. A „Victoria“ nevű gőzös szerdán reggel nagy késéssel és erősen megrongálódva érkezett meg a kikötőbe, egy másik hajót pedig magára hagyott a legénysége és egy mentő-gőzösről jutott el a kikötőbe.

— **Szurkálás.** Becskerekéről jelentik: Popov Tihamér szerbeleméri földműves késsel összeszurkálta Draga Mihály loányt. Az eljárás Popov ellen megindult.

Hol van a millió dinár és a többi husvét ajándék? Nemeslelkű emberek gondolkodnak a szegényekre, hogy husvétra örömet szerezzenek. Ennek megvalósítására *Bata* 1 pár lakcipőt, *Engler Albert* harisnyakirály 6 pár selyemharisnyát és 6 pár zoknit, *Henrik Weiss* kalapkereskedő 1 divatkalapot, *B. Tenner* optikus 1 Kodakot vagy Zeiss szemüveget, *Matija Horovitz* divatruház 1 férfiruhára vagy nőkosztümre való szövetet, *Subotici Villamos Vállalat* 2 lusztert, *R. David* ékszerész 1 ezüst alp. cigarettatárcát, *Sugar Manó* fűszerkereskedő 1 doboz Union desertsokoládét, *Ladányi Nándor* 2 üveg Révéence pezsgőt és 2 üveg Rizling Kraljevberget, *Braća Kunetz* 1 vitrinbe való balerinát, *Reményi* művészfényképész 7 boduirfényképet és végül a Korzó mozi egy sorsjegyet, melyen a szerencsés 1 millió dinárt nyerhet, ajándékozni. Az ajándékok kiosztása a következő: A nevezett kereskedők utalványokat állítanak ki, melyet a város különböző helyein *nagypénteken* éjjeli 12 óraker fognak elhelyezni. Hogy a keresés simább legyen a Korzó mozi azokról a helyekről, ahol az utalványokat majd keresni kell *felmentelt* készített, mely március 25-től kezdve a Korzó és Liffka moziban minden előadásnál látható. Az ajándékok a fenti kereskedők kirakatában megtekinthetők és a talált szelvények ellenében átvehetők.

Juhászlegény. szegény juhászlegény március 25-én kerül színpadra harmadszor a Városi Színházban. Jézusok egész napon át a színház pénztárában kaphatók.

A vér fölrisszítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi *Ferenc József* víz használatát, mert ez szabályozza a bél működést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

SPORT

A csütörtöki program. A csütörtöki bajnoki mérkőzések közül a Bácska-pályán ismét két meccset fognak lebonyolítani. Dé után két óraker kezdődik a *Bácska—Vrbázi SC* mérkőzés, fél négykor pedig az *SzMTK—Kulai SC* mérkőzés kerül lebonyolításra. — A *ZsAK—Szombori Sport* meccs fél négykor kezdődik a *ZsAK*-pályán.

Bulgária—Jugoszlávia. A két ország közötti első válogatott mérkőzést április 18-ikán tartják meg. A meccset nem Zagrebban fogják lejátszani, mint ahogy eredetileg tervezték, hanem Beogradban, hogy ezzel is dokumentálják a teljes összhangot a két szomszédállam sportszövetségei között.

A *Vrhovice Szuboticián.* A SAND husvétli attrakciója, a prágai Vrhovic, egyike a legjobb képességű prágai csapatoknak. A Vrhovice a csehszlovák főváros elsőosztályú egyesülete. Az idei bajnokságban öt mérkőzés közül háromat megnyert, kétszer eldöntetlenül a Vrhovice. A csapatban négy cseh válogatott játékos van és pedig a két hátvéd, Krejčí és Tichay és a csatársor jobbszárnya, Wimmer—Kuižek. Ezenkívül Prága város válogatottjában játszik Belik kapus és a jobb fedezet Hochmann. A csapat a következő felállítással fog játszani: Belik — Krejčí — Tichay — Hochmann — Pine — Kašpar — Wimmer — Kuižek — Havlin — Halinger — Hybs. (Tartalékok: Mašata — Prušek). A válogatottakon kívül nagy klasszist képvisel még a centerhall és a kapus. A csapat múlt évi nevezetesebb eredményei: Sparta 1:1; 3:1; 1:2; 2:3. Szlávia 6:5; 4:3. DFC 3:3. Tuřinek Park FC London 3:0. Jugoszlávia Beograd 3:1. BSK Beograd 1:0. Ez évben Wiener Sport Club Wien 5:3. Viktória Žižkov 1:1. SK Liben 2:0.

— *Ságd meg, mit reggeltél?*
— Talán kávét, csokoládét?
— *Dehogy. Anyukám minden reggel egy csésze tejet ad és beletölt 2 kávéskanál OVOMALTINE-t!*
— *Ettől van oly szép piros-porzás, kerek arcom, ettől nővök, fejlődöm és erősödöm.*

Az OVOMALTINE azokat a legfontosabb tápanyagokat foglalja magában, amelyekre a szervezetnek a szövetek felépítésére, energiakifejtésre, hőtermelésre van szüksége és ezenkívül nagy mennyiségben tartalmazza az élet fenntartásához nélkülözhetetlen *vitaminokat*. Az OVOMALTINE a fejlődésben levő gyermekek növekedését, gyarapodását segíti elő, a felnőttnek erejét, egészségét, munkabírást, életkedvét fokozza, az öregek számára kiapadhatatlan erőforrás.

Árc dobozonként 18.50 dinár
Kapható gyógyszerárakban, drogériákban, fűszer- és csemegek kereskedésekben
Mintát és tájékoztatást ingyen küld:
Dr. A. Wander D. D. Zagreb Jurjevska ul. 37

KINTORNA

Egy festőművészhez beállt egy gazdag műgyűjtő. A konyhába nyit be, ahol a művész feleségét éppen mosás közben találja:

— Itthon van a művész ur?
Az asszony nem felel, dühösen tovább mos.
— Kérem szépen, a művész ur itthon van?
Az asszony türelmetlenül rákiabál:
— Mit kérdez annyit? Látja, hogy mosom az ingét.

— Itt van kérem az a kiadó hónaposszoba, amit hirdettek?

— Igen.
— De hiszen azt hirdették, hogy egy fiatal özvegnél, kegyed pedig már egy öreg asszony.
— Igen, de fiatal özvegy. Az uram csak egy hete halt meg.

Az óras magasztalón mondja a vevőnek:

— Ez az óra négy bétig jár, anélkül, hogy felhúznák...
— Ugy? És meddig jár, ha felhúzzák?

Pacsinéhoz lelkendezve fut a szomszédasszonya.

— Szomszédasszony — mondja ijedten — a maga ura kint a kertben a létrával együtt eldőlt.

— És történt valami baja? — kérdi izgatottan Pacsiné.

— Ahogy vesszük. Tudja, a létrának is eltört a lába.

Grün bankigazgató valami kitüntetést kap, aminek következtében méltóságos ur lesz. Másnap azonban így keresi valaki.

— A nagyságos Grün ural szeretnék beszélni.

Mire Grün kiszól a prokuristának:

— Mondja, Löbl, van minálunk valami nagyságos Grün nevezetű ember?

A grófnő nagy lármát csap.

— Hívják be a szakácsnét — mondja.

— Az a gyalázatos személy meg akarja mérgezni a kutyuskámat.

— Hát mit csinált? — kérdik.
— A cselédség kosztjából adott enni neki.

KÖZGAZDASÁG

Komlótermeléssel kísérleteznek a Bánátban

Becskekről jelentik: Bánát mezőgazdasági fejlődése szempontjából nagy jelentőségű tevékenység folyik most Csentán bánáti községben. Bánát egész területén még soha komlótermeléssel nem foglalkoztak, holott a komló a legjobban fizető mezőgazdasági termények egyike, de igen nagy befektetést és nehéz munkát igényel.

A múlt évben Csentán Bergl Géza földbirtokos és Jovanovics Milorád tanító kísérletet tettek a komlótermeléssel. Két holdon próbáltatást végeztek, ami teljes sikerrel járt. Egy holdon átlag 6—7 métermáza komló termelt. A komló ára a múlt évben 14.000 dinár volt, viszont a beruházási költség az első évben meghaladja a 15.000 dinárt holdanként.

Az első kísérlet után a kezdeményezőknél már követői akadtak. Ebben az évben már Drakulics Zsika csentai községi jegyző és Bergl Benő földbirtokos

is foglalkoznak komlótermeléssel, akik a két uttoróval együtt ez évben 20 hold földön termelnek komlót.

A csentai komlótermelésnek szociális szempontból is igen nagy jelentősége van, amennyiben ez a husz hold komló a fél falunak ad kenyeret. Jelenleg közel háromszáz munkás dolgozik a komlóberendezésen, a nyáron pedig ezernél több munkás talál munkát a husz hold szántóföldön.

Valószínű, hogy az ideai komlótermés sikere esetén a kísérletezésnek igen sok követője lesz nemcsak Csentán, hanem az egész Bánát területén. Ez pedig annál nagyobb jelentőségű lesz, mert egyrészt lényegesen emeli a bánáti földek jövedelmezőségét és ezáltal enyhíti a mezőgazdasági válságot, másrészt könnyíti a mezőgazdasági proletariátus sorsán azáltal, hogy sokkal több mezőgazdasági munkás részére biztosít kenyeret.

Külföldi pénzemberek látogatása Jugoszláviában

Néhány nappal ezelőtt a külföldi ipari és pénzügyi vezető csoportok kiküldöttjei jártak Horvátországban, amely alkalommal a P. Teslić-féle legnagyobb hazai szesz- és likörgyárat is megtekintették. A külföldi vendégeket kellemesen lepte meg ez a nagyarányú és minden tekintetben modern és nagy kapacitású gyár. A látogatók azzal az egyhangú véleménnyel távoztak, hogy ennek a nagyarányuan megszervezett gyárnak már a legközelebbi jövőben a kivitel is meg kell kezdnie.

A Teslić cég már ez év őszén megkezdje a szállítást Délamerikába, a Balkán-államokba és Európa többi országaiba.

A külföldi vendégek alaposan megtekintették a zagrebi nagyvásárt is, amelyen a Teslić cég gyártmányai a legnagyobb meglepetést keltették. Ma Zagrebban csak a Teslić szó hallható. A valódi amerikai izü reklám a közönséget tízezrével vonzza a gyönyörű Teslić pavillonhoz. Grgin Péter, a gyár igazgatója, Schick Rudolf építésszel és mérnökeivel valóságos remekmunkát végzett ennek a pavillonnak megtervezésével. Egyaránt csodásan hat az óriáspalack külső képe és a belső helyiség fantasztikus stílusa, amely a berlini Reinhardt-színház mintájára épült. A falon Aralica festőművész műve, a királyi család művészies képe, a cég legújabb udvari szállítói díszlevele és a vállalatot ábrázoló művészies kiviteli fényképek láthatók. Száz meg száz likörös üveg egy művészi hatású piramídist alkot és ugyancsak láthatók itt a likörgyártáshoz szükséges szeszanyagok is.

A Teslić cég a nagyvásár alkalmával kirakatversenyt rendezett, amelyen majdnem minden zagrebi kereskedő résztvett. A hatalmas eredményt értékes jutalmak tették teljessé. Zagrebban Teslić-láz uralkodik, az uccákon Teslić-dalok hallhatók, a Teslić cég népszerűsége óráról-órára nő és ma a Teslić cég tulajdonosa Zagreb legnépszerűbb embere.

Mennyi távíróvonal van Jugoszláviának? 1925. végén Jugoszláviában 20.219 távíróvonal volt. Ezeknek hossza 74.799 kilométer. Volt azonkívül 17.630 telefonvonal 112.841 kilométer hosszúságban. A távírda- és telefonvonalakhoz 694.330 távírdapózná és 4 millió 797.000 porcellánizolátor és ugyanannyi vastartó tartozott. 4 millió izolátorból évente 6—7%-ot elpusztítanak a gyerekek, 12%-ot a fagy repeszt szét, úgyhogy évente 8%-ot kitevő 300.000 darab izolátor pusztul el. Egy izolátorért 8 dinárt fizet az állam. A távírdapóoszlopok az impregnált oszlopokat kivéve 5—7 éven túl nem maradnak ép-ségben. Vagyis 700.000 távírdapóznából évente 16%-nak megfelelő 100.000 oszlopot kellene kicserélni. Mindezekre 72 millió dináros hitel volt előrelátva, de azt a felére redukálták.

Noviszadon sem lesz adóosztályozás. Megírtuk, hogy a tartományi pénzügyigazgatóság felhívására a noviszadi Lloyd egy olyan kimutatást akart készíteni, amely az egyes szakmák kereskedőit abban a sorrendben tartalmazná, milyen azoknak jövedelme és keresete. A Lloyd március 22—31-ike között időre hívta össze a kereskedőket, hogy az önadóztatáshoz szükséges osztályozást maguk az egyes szakmák végezzék el. Az utolsó pillanatban azonban ezt az egész akciót bizonytalan időre elhalasztották. Beszélünk ebben az ügyben Bugarszki Tódor inspektor, pénzügyigazgató helyettesével, aki kijelentette, hogy a pénzügyigazgatóságot a legjobb számok vezette, amikor a kimutatást kérte.

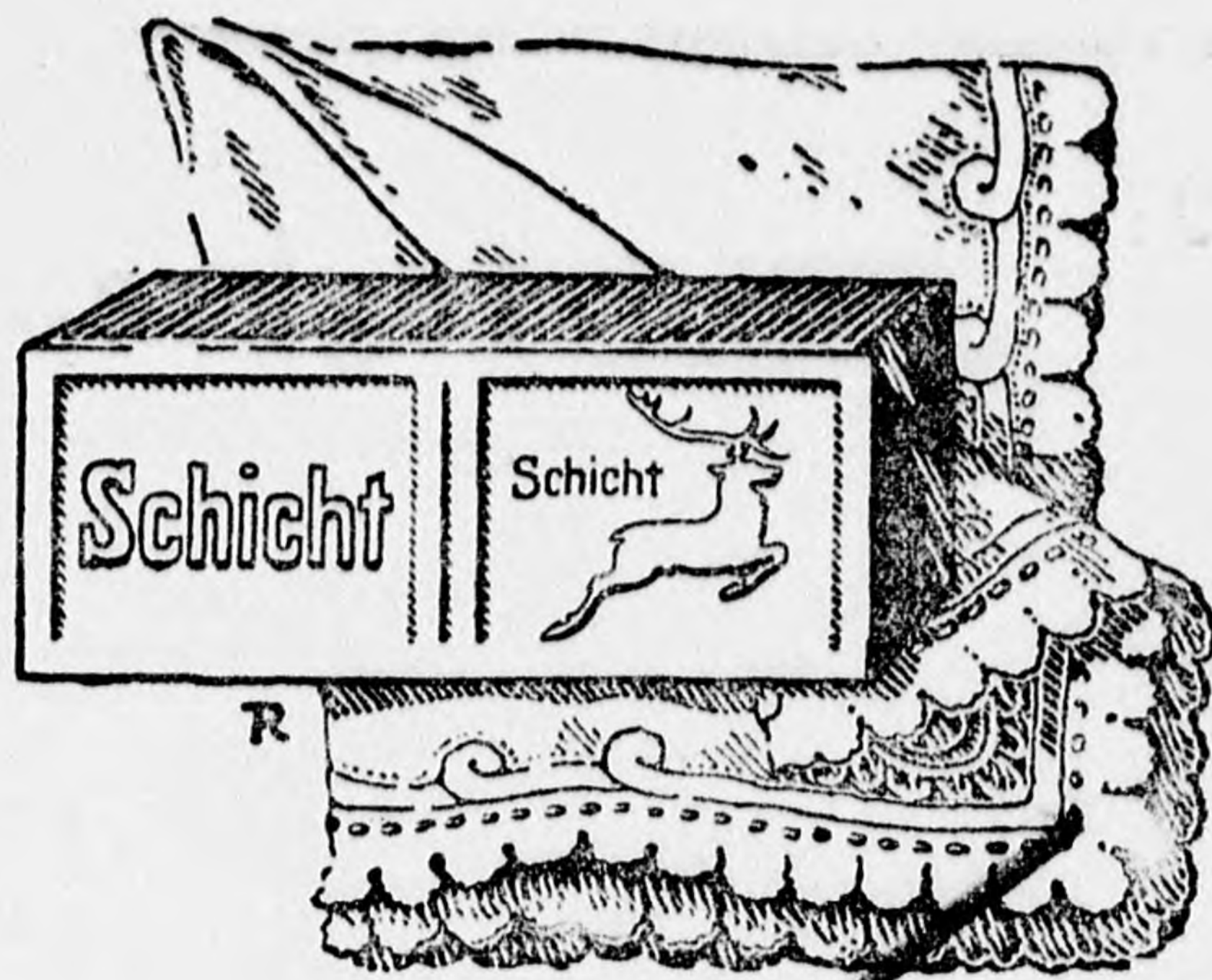
Azt akarta, hogy maguk az egyes szakmák kereskedői és iparosai állapítsák meg, hogy szakmájukban ki a legkeresőbbképebb. Ugyanazt a kimutatást elkészítették az orvosok is, így az egyenlőtlen megadózást el lehet kerülni. Elmondja még az inspektor, hogy az adókievetőbizottságok április végén, legkésőbb május elején kezdik el a működésüket. Először a forgalmi adót vetik ki, sorrendben következik ezután a jövedelmi és a többi adó. Utoljára marad a kereseti adókievetés. A kereseti adókievetés különben valószínűleg egészen elmarad, mert a minisztériumnak az a terve, hogy munkakímélés okából meghagyják az előző évi adómegállapításokat.

Csöd. A szuboticei törvényszék szerdán csődöt nyitott a »Beck és társa« gép- és kőteláru kereskedő cég ellen. Tömeggondnok dr. Biró Andor szuboticei ügyvéd lett.

Becskekeréki gabonaárak. Becskekről jelentik: A szerdai hetiplacon a következő gabonaárak alakulnak ki: Buza 265—270, tengeri 110. Árpá és zab iránt egyáltalán nem mutatkozott kereslet.

Borvásár a zagrebi tőzsdén. Zagreből jelentik: A zagrebi tőzsdén szombaton borvásárt tartanak, amelyen az egész ország területéről résztvesznek az érdeklődők.

Newyorki gabonatózsde, március 23. Buza 185—181. Tengeri 77.875. Liszt 735—785. Az irányzat buzánál és rozsnál szilárd, tengerinél tartott.

Soha

sem találtatott egy darab Schichtszappan, amelyben csak a legcsekélyebb hamisítás is megmutatható lett volna.

Soha

sem lett egy darab tehérmű Schichtszappan által megrongálva.

Mindig

tiszta, jó és ártalmatlan a Schichtszappan.

A Schichtszappan árát olcsóbbá tehetnénk, ha akarnánk, olcsóbb nyersanyagok és kevésbé gondos gyártás által.

Ezt azonban nem tesszük, mert jelszavunk marad:

„Schichtszappan a legjobb!”

Csakis Szarvas-jegggyel valódi.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1926. március 24.

Budapest deviza	1253—1259,	valuta
	1252—1259.	
Prága deviza	59.575—60.175,	valuta
	59.20—59.70.	
Berlin deviza	738.5—704.5	milliárd
	márka, valuta 738—740	milliárd márka.
Bécs deviza	1245.25—1249.25,	valuta
	1242—1249.	
Trieszt deviza	43.75—43.80.	
London deviza	276.	

Zürich, március 24. Zárlat: Beograd 9.145, Páris 18075, London 2526, Newyork 519.50, Brüsszel 2080, Milanó 2089, Amszterdam 20810, Berlin 123.70, Bécs 73.175, Szófia 3.75, Prága 15.385, Varsó 65.5, Budapest 72.80, Bukarest 2.175.

Beograd, márc. 24. Zárlat: Páris 199, London 276.55, Newyork 56.81, Brüsszel 227, Milanó 228.40, Berlin 13.54, Bécs 802, Prága 178.60, Budapest 798, Bukarest 24.75, Zürich 1095.

Zagreb, márc. 24. Zárlat: Páris 201—203, London 276.11—277.11, Newyork 56.72—57.02, Berlin 1351.90—1355.90, Bécs 800.65—804.65, Prága 168.18—169.18, Beograd 1093.55—1097.55, Tieszt 227.93—229.13.

Noviszadi terménytőzsde, március 24. Buza: 3 vagon bácskai 275—280 dinár. Tengeri: 3 vagon bácskai, áprilisi 115 dinár, 3 vagon bácskai áprilisi, májusi 117.50 dinár, 15 vagon szerémi Ruma paritás, fokozatos leszállításra 120 dinár. Bab: 1 vagon bácskai, fehér 140 dinár. Cukorrépakészletek: 2 vagon bácskai, jutazsákokban, netto 145 dinár. Irányzat: lanyha.

Budapesti terménytőzsde, március 24. A tegnapi tartott irányzat ma is tartotta

magát buzában. A tiszavidéki búzát 410.000—415.000 korona áron kínálták. Rozs Murakeresztúron 222.500 koronáért kelt el.

Csikágói gabonatózsde, márc. 23. Buza májusra 157, buza júliusra 136.125, buza szeptemberre 132, Tengeri májusra 72.875, tengeri júliusra 76.125, tengeri szeptemberre 78.375. Zab májusra 39, zab júliusra 39.75, zab szeptemberre 40.75. Rozs májusra 87.375, rozs júliusra 88.875, rozs szeptemberre 88.5.

Rádió-műsor

Pénteken, március 26-ikán

(A városok mellett a hullámhosszt jelenti)

Bécs (531—582.5): D. u. 4.15: Witz Márta operaénekesnő hangversenye. 8.15: »Farsangi tündér« előadása.

Bréma (279): Este 8: Szimfonikus hangverseny.

Prága (368): D. u. 3.30: Koncert, 4.30: Nyitányok, 8.02: Szólóhangverseny.

Münster (410): Este 8.45: Beethoven-est. 10.30: Szórakoztató zene.

Róma (425): D. u. 2: Zene, 5: Jazzband, 8.30: Hangverseny.

Bern (435): D. u. 4: Zenekari hangverseny, 8: Klasszikus-est. 10.05: Zene. Lipcse (452): D. u. 4: Koncert, 7.30: »Fidelio« előadása.

Brünn (521): Este 7: Zenekari hangverseny, 8.10: Zenés játék.

Budapest (560): D. e. 9.30, d. u. 12.30 és 3: Hírek, 4: Mesék német nyelven, 5: Cigányzene, 6.30: Egészségügyi előadás, 8.30: Zsámboky-quartett hangversenye.

Davenport (1600) — London (365): D. u. 5.45: Dalok, 7: Táncczene, 8.25: Chopin-kompozíciók, 10.12: Zene, 11.30: Táncczene.

Páris (1750): Este 9.45: Koncert.

Husvétli tojások selyemből és csokoládéból. Csokoládé nyulak nagy választékban. Kiváló olcsó árban kaphatók STEINER cukrászdában

Botot az összes francia fogkrémek királynője

Főlerakat: D. Pechmajon Zemun

2513

TELEFON 868.
SIPOS SÁNDOR
SUBOTICA

Üzletemet Sokolska ul. 2. alól 6 szám alá (Ispánvité festő melle) saját házamba helyeztem át. emellett a sokkal olcsóbban árultok nagyban és kicsinyben saját égetésű hófóhár Friss **MESZET** Építési **MESZET** Portland **CEMENTET** Rostált **FASZENET** Pécsi kétszer mosott **KOVACSSZENET** Prima földi **KOVACSSZENET** **TÜZIFAT** felvágva is Az árut díjmentesen rendelésetek helyére szállítom

Valódi francia cipőkrém

Főlerakat: D. Pechmajon, Zemun.

2512

NYILTÉR.

Manojlovics és társai gazdasági bank részvénytársaság srbobrani cég tulajdonát képező, 26 méter hosszú, 4 méter széles, a novisadi strandon horgonyozó 100-100 lóerejű benzínmotoros két hajó, valamint négy db 250-250 lóerejű Benz mannheimi gyárban készült, teljesen jókarban levő motor megfelelő kuplunggal ellátó, az utóbbi motorok Novisadon, „Zenit” Ze jeznička utcái műhelyében vannak felállítva és ott megtekinthetők.

Bővebb felvilágosítással alulírott igazgatóság szolgál.

Srbobran, 1926. évi március hó 21-én.

Igazgatóság

A bácsko-petrovoseloi Ipartestület vendéglője f. év április hó 5-én d. u. 2 órakor a testület irodahelyiségében 3 egymást követő évre haszonberbe kiadódik. Erre vonatkozó feltételek ugyanott, vasárnap d. u. avagy csütörtök este a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Pályázó kell, hogy személyi engedéllyel rendelkezzen.

Ha bérlő berendezéssel nem rendelkezne, úgy azt ott a jelenlegi bérlőtől jutányos árban és kedvező fizetés mellett átveheti, de erre nem kötelező.

Ipartestületi előjáróság

„NADA”

Kiházasító Segélyegyesület, Subotica, V. Preradovićevea ul. 11., alapszabályai jóváhagyva működését nemsokára megkezdi és tagokat korlátoit számban felvesz.

2511

Árverési hirdetmény

Április 17-én délelőtt 9 órakor a vranjevoi község házában, nyilvános bírói árverésen eladatok különféle gazdasági eszközöket és lábasjóságot. Bírósági végrehajtó száma: 223/1924—s. i.

Dr. Sima Tapavica
advokat, Sombor

Köszönetnyilvánítás

Alulírottak a nyilvánosság előtt mondunk köszönetet a „Sreća” jótékony kiházasító egyesület igazgatóságának, amiért kiházasítási segélyünket a legrövidebb idő alatt a legpontosabban kifizette.

Horvát Péter és neje Kongó Erzsébet

Din. 30.000.—
kap, ha férjhez megy, megnősül, vagy beirattja meghal s esetenként befizet din. 30.—

Din. 10.000.—
kap, ha gyermeke születik, vagy beirattjánál történik, míg esetenként befizet din. 15.—

Havonta tagjainknak csak 5 esetet kell befizetni, többet nem. Ha ön nyugodt akar lenni, iratkozzon be az április 15-én megalakuló „Pomoć” szülészeti, kiházasító és temetkezési segélyegyletbe, Sombor, Arena Bioskop, Városi megbízottjaink: Subotica, Nagy Gyula, Sokolska 7.; Novisad, Majoros Pál, Ze jeznička 53.; Senta, Szövényi Károly mérnök, Kopasz Kálmán kántor és Novosel Mihály borbély; Pančevo, Johan Hild, Bavaušanski put 12.; Veliki Bečkerak, Huszár István, Vojvode Bojović 29.; Velika-Kikinda, Orosz Illés Jošića 2714.; Stari Bečej, Beck Jenő Kr. Petra 33.; valamint minden nagyobb községben van képviselőnk, ahol be lehet iratkozni.

Szervezők.

Értesítés

Értesitem az Első Vojvodinai Temetkezési Egyesület t. tagjait, hogy az egyesületi elnöki tisztséget elfogadtam és az elnöki teendőket magamra vállaltam. Az egyesületi tagoknak a személyem iránti szives bizalmukért hálás köszönetet mondok.

Az egyesület azon igazgatósági tagjával, akik a közgyűléstől a felmentvényt megkapnak és továbbra is az egyesület vezetésében részt fognak venni, a megválasztott új igazgatósági tagokkal egyetemben az egyesület felvett ügyeit, valamint az eddigi ügykezelést, a leginkább Rajcses Antal volt elnök ellen felhozott panaszokat a taggyűlésben megfogjuk tárgyalni és vizsgálatunk eredményét a t. tagtársainkkal közölni fogjuk. Felkérem az egyesület összes tagjait, hogy fizetési kötelezettségüknek lehetőleg eleget tegyenek, nehogy az egyesületnek a segélyek kifizetése körül nehézségek merüljenek fel és hogy az egyesület esetleges felszámolását a saját tagjai idézzék elő.

Amennyiben a t. tagtársak fizetési kötelezettségüknek eleget fognak tenni, úgy az egyesület vezetőségének is módjában fog állani a szigorúan betartott sorrend szerint kiutalásokat eszközölni.

Remélve, hogy az egyesületi tagtársak szives támogatásával a további panaszoknak utját fogjuk állni.

Tagtársi tisztelettel
Futó Béla
elnök

Árverési hirdetmény

Április 6-án nyilvános bírói árverésen eladatok 55 hold szántóföldet szomszossal Vranjevo község határában. Az árverés a novi-bečeji Sreski Sud hivatalos helyiségeiben délután 3 órakor lesz megtartva. Bírói végzés száma Cr. 745/1926.

Dr. Sima Tapavica
ügyvéd, Sombor

Értesítés

Értesitem a nb közönséget, hogy a régi közismert **ZÖLDFÁ VENDÉGLŐ** Vilsonova ulica 26. sz. alatt saját házunkban újra megnyit.

Kitűnő házikoszt, elsőrendű, jó borok, pontos kiszolgálás.

Szives pártfogást kér

Ifj. Horák István
vendéglős

Értesítjük a t. közönséget, hogy Braun Jenő ur, subotica lakos, cégünk volt utazója, cégünk szolgálatából kilépett és sem pénz felvételére, sem pedig cégünk nevében rendelések átvételére nem jogosult.

Witriol, Szamet és Gottlieb
Bač-Petrovoselo

Becskerekén leggyorsabb autótaxi „LANCIA”

a rendes taxiárakon

Szállítást folyoz személyesen

Christian Jenő, vagy telefon 202.

Choco-Lait Louit

FABIS & CROQUER

a legjobb tej- és főzőcsokoládé a Louit

Vendéglátás
D. Pechmajon, Z...

CHOCOLAT-LOUIT
VERITABLE CHOCOLAT DE SANTE

SANTE FIN 80 MEDAILLES AUX EXPOSITIONS

Legtökéletesebb községi és gazdasági mérlegeket szállít J. Sebestyén, Subotica

Magántőkepenzesek figyelmébe!

A bankok a betétkamatot állandóan leszállítják. A magánosokhoz kihelyezett tőkék, mint a közelmúlt példái bizonyítják, legtöbb esetben veszélyeztetve vannak. Magántőkésőknek a tőkájük kihelyezésénél a legteljesebb fedezetet és biztosítékot nyújtunk. Nem akarunk kospénzt felvenni, de az igénybe vett tőke biztonsága tekintetében teljes fedezetet nyújtunk.

Jugoszlávia egyik legnagyobb, évtizedek óta fennálló iparvállalata keres 2.000.000—2.500.000 dinár kölcsönt.

A kölcsön után évi 12% kamatot fizet, három évre biztosítja ezt a kamatot s a tőkét három év alatt havi részletekben visszafizeti.

A kölcsön biztosítására a kölcsönösszeg értékét a mai akasztó árak mellett jóval meghaladó bér- és lakházak szolgálnak, további fedezet a kölcsön összegét háromszoros értékben meghaladó gyári berendezés. Amennyiben nem egy helyről vehető igénybe a kölcsön, valamennyi hitelező egyenlő rangsorban nyer telekkönyvi bekezdést.

Kétszáz ezer dinárnál kisebb ajánlatot nem vehetünk figyelembe s ügynőkök és közvetítők ajánlatára nem reflektálunk.

Szíves megkereséseket »Produktivitas« jellegre a Bácsmegeyi Napló novisadi fiókkiadóhivatala továbbítja. 2494

Ötszobás urilakás

Subotica főterén új házban, ahol a lakások nem esnek a lakáshivatal rendelkezése alá, valamennyi szoba parkettás, fürdőszoba, villany stb. szép és modern mellékhelyiségek. Kedvező feltételek mellett butorral vagy butor nélkül átadó. Reflektánsok írják meg címüket »30.000« jellegre a kiadóba, hogy a lakás bérlője felkeresse őket személyes tárgyalás végett. 2495

35

ÉVI BÉRLET UTÁN
a magas boltbér miatt üzletemet
APRILIS HÓNAPBAN az
ALEKSANDROVA ULICA 11. SZ.
(Hátsóhír. házba helyezem
miért is az összes raktáron levő árukat
beszerzési leszállított áron árusítom.)
SUGAR BÉLA

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T.
Vajdasági vezérképviselete

Ajánljuk ezen 40 éve közismert elsőrendű gazdasági gépgyár következő kiváló gyártmányait:

Cséplőgépek
gőz- és motoros készletek. Verő és fa- és vaskeretesek.

Ipari gépek
mezőgazdasági gépek számára. Félstabil gőzgépek

Lokomobilok
gőz-, benzín-, vagy szivógázlokomobilok.
Kedvező fizetési feltételek.

Állandó mintaraktár Novisadon!

Findeisen Gustáv és Tsa Novisad
Hotel Orient (Saját ház) Telefon 439.

Tölgyfa-fűrész hulladékot

vagontételekben jutányos áron állandóan szállít
a Mitrovačka Paropila D. D.
Sr. Mitrovica 2646

ELADÓ

jutányos áron egy jókarban levő 10. vagon hordképességű prima fából épült, szállítóképes

FADEREGLYE.

Érdeklődők forduljanak
BRAČA BOHN NOVIBEČEJ címhez

Fényes existencia

vendéglősöknek, kereszteseknek,
fűszerkereskedőknek

60.000 dinár

közpénztőkével megvehető egy ház Subotica legszébb, legforgalmasabb helyén, amely 30.000 dinár évi bérjévedelmet hoz s amelyben fűszerüzletnek s vendéglőnek igen alkalmas utcai helyiségek vannak. A vételár 60.000 dinárt meghaladó része kedvező havi részletekben fizethető. Bővebb felvilágosítást ad **dr. Horvát Mór** ügyvédi irodája Subotica, Ciril Metod trg (Lifka-bioskop épület) 2496

**BLEYLE-
GYERMEKRUHA
KÜLÖNLEGESSÉGEK**

**HUSVÉTRA!
HARISMYA KEZTYÜ
KÖTÖTT-és SZÖVÖTTÁRU**
legjobb minőségben és
legolcsóbban szerezhető be

Klein Jenő cégnél
NOVISAD
JEVREJSKA ULICA 13.

FIÓKÜZLETEK:
VEL.-BECSKEREK
Aleksandrova ul. 14.

SENTA
Kralja Petra trg 6.
Legnagyobb speciális kötött- és szövetáru üzlet
NAGYBAN! KICSINYBEN!

Eszéki Vasöntőde és Gépgyár R. T.
Osijeken

Gyárt szabadalmazott
kukorica és gabona szárítókat

és
komló szárítókat

Több mint 80 szárító üzemben

Kaicé illatszertár

ajánlja speciális kölnivizeit kisméretű és nagyban. Viszonteladóknek árendedmény.
Lorigan, Chipre, Ambra, Orosz, Szegfü, Gyöngyvirág, Orgona és valódi Johann Maria Farina.

KORZÓ MOZI

Március 25--28
csütörtöktől - vasárnapig
ESZTERHÁZY ÁGNES
grófnő
poradás szerepe gyönyörű
lévénys ujdonsága
Szív szava
Atakció 9 felvonásban
A film felvételei 8 nap-
sugaras Dalmáciában
készültek.

LIFKA MOZI

Ma premier
HUGO BETTAUER
A BÁNATOS
UGCA
Ezenkívül közhajra
ZORO ÉS HURU
burleszk

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző
kétzeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű levelekkel továbbítunk.
Kérdéskódokhoz válaszhoz meg kell adni.

Szobor... varron...
sul keresek. Gépeim van-
nak. Cim a kiadóban. 2661

Privátvevők kátogatásá-
ra alkalmas helyek, akik-
nek gyors keresetel biz-
tosított. Jelentkezzenek
Ivan Milosević agentur,
Subotica, Karadžićeva ul.
5. Magyar nyelven kívül
az állomány megkiván-
tatik 2649

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy Hoffherr és
Schranz gyártmányú ku-
koricamorzsoló, teljesen
új Hoffherr motorral és
egy 10 lós fűvágó gyá-
ri magánjáró szalagfü-
részt. Stéfán János, Bez-
dán. 2639

Olcso bor, vörös, fehér
vagy siller kiváló mino-
ségben 25 literes fűgyfa-
hordókban, barmenye
minden vasuti állomá-
sra utánytétel literenkint 10
dináriával hordóval együtt
szállított. Rendeleskor 50
dinár előleg küldendő.
Frank Sándor borkeres-
kedő, Subotica. 2641

Fűszerüzlet, hozzá 2 szo-
ba, konyha, pince, azon-
nal átadó. Cim a kiadó-
ban. 2608

Ford autó, alig használt,
olcsón eladó, alkatrészek
a legolcsóbb árban kap-
hatók Földvári Bélánál,
Stari-Bečej. 2685

Uzlethelyiség a beltéri
kiadó. Cim: Wagner cuk-
rászda. 2594

Feladó modern ház, hi-
rom szoba és megfelelő
mellékkelhelyisékekkel III.
kör, Dulićeva ul. 47. A
lakásba azonnal be lehet
költözni. 2396

Szívógázmotoros malom
a Bánátban, két község
központján, nagy örlő vi-
dékkel, tiz írártal, új szí-
rákkal és daratsztítóval
berendezve, haláleset tri-
ait egészben vagy fele-
részben intányosan eladó.
Egyenitt különféle malom-
gépek, sziták, hengerek,
daratsztító, társas da-
rálógépkészre, olcsón el-
adók. Leveleket Jófór-
zalmu jelige alatt a ki-
adóhivatal továbbít. 2234

Uj zongorák, pianók
csakis elsőrendű mag-
márkát, a leghosszabb le-
járatu részletfizetésre kap-
hatók 10 éves jótállás
mellett. Legnagyobb vá-
laszték az országban. Kap-
hatók Kain Lajos hang-
szerkereskedőnél Suboti-
ca, Városháza. 706

Sand-pálva mögött ház-
telkek eladók kedvező fi-
zetési feltételek mellett.
Pleszković István Rada-
novac és Müller Béla
huzartaktanya mögötti
fűszerüzletben. 2510

Teljes illatszertud üzlet-
berendezés intányosan el-
adó, Karadžićeva ul. (Bá-
ránykő) 7. 1312

Elülettomb a vrsaci nagy
állomástól 3 percnnyire
1107 négyzetgöl beki-
tett területtel, 3500 köb-
méter úrtartalmu gyári
helyiségnek alkalmas épü-
letekkel eladó. Nevezett
épületekkel esetleg tár-
sulna létesítendő ipari
vállalkozás. E. Mayer
mérnök, Sterija utca 24.
2213

Keresek használt duto
állapotban Fuszarmo-
niumot megvételre.
M. Stantić ml., Moskov-
ska ul. Subotica. 2662

Házat Suboticán vagy
környékén, esetleg kis
gyümölcsösrel olcsó áron
veszek. Ajánlatokat a
kiadó továbbít. 2650

Eladó 8-as sima 2100 men-
gerszék vagy keserélen-
dő cséplőre vagy Ford-
cséplőre, Mića Neckov,
Oroszlamos. 2577

8 HP MÁV cséplőgarni-
tura teljes felszereléssel,
minden elfogadható ár-
ért eladó. Česen György
Mali-Idios. 2529

7 HP Hoffherr és Schantz
cséplőgarnitura 1912-beli
54 colos Hoffherr cséplő-
vel, 2 drb elevátor, 1 drb
8-as Első Magyar Gazda-
sági masinvas cséplő
eladók. Nagy Ferenc telep
68. sz. Németh Pál, Sub-
otica. 2305

10 vagon vörösliguma,
egészséges, teljesen hibát-
lan, olcsón eladó. Érdek-
lődni Hausland József-
nél, Senta (Bačka.) 2569

8 HP MÁV cséplőgarni-
tura teljes felszereléssel,
minden elfogadható ár-
ért eladó. Česen György
Mali-Idios. 2529

7 HP Hoffherr és Schantz
cséplőgarnitura 1912-beli
54 colos Hoffherr cséplő-
vel, 2 drb elevátor, 1 drb
8-as Első Magyar Gazda-
sági masinvas cséplő
eladók. Nagy Ferenc telep
68. sz. Németh Pál, Sub-
otica. 2305

10 vagon vörösliguma,
egészséges, teljesen hibát-
lan, olcsón eladó. Érdek-
lődni Hausland József-
nél, Senta (Bačka.) 2569

NARODNI
BISKOP

25. 26., 27., 28.
Csütörtöktől - vasárnapig
„COWBOY PRINC”
amerikai cowboy film 5 felv.
Ezenkívül
Seff mini postás legény
vigjáték 1 felvonásban és
Chaplin II. a boond cirkoszban
vigjáték 2 felvonásban

Utfevelek konzuli látog-
lomását legolcsóbban vé-
gzi. Peküldés posta útján.
Nemzetközi Ireda Kralja
Aleksandrova 9. Subotica.
2599

Bettőren, külföldi aratu,
ipának alkalmas helyi-
séget keresek. Ajánlatot:
Pancsics István tanító,
I. Sušiceva ul. 9. kerek.

POMPADUR

kozmetikai szalon (Subo-
tica, városházépület, tej-
piac) arcápolás, manikür,
női fodrászat, hajfestés
Insectóval 30 perc alatt.
Minden időben rádió-kon-
cert. 1987

Szépességápolás, párisi
módszer szerint: szepo,
máfolat, pattanás, bőrel-
változások sikeres gyó-
gyítása. Archimlászás,
halszállítás, rádiófényke-
zelés, rádbőrszapkezelés,
vibrációs árcmasszázs, bo-
ka vékonyítás, bőrvé és
higiénizálás, élelmiszer-
művelés kiképzése alkalm-
sokra legmodernebbül
végzi Juno kozmetikai
szalon, Kaszino mellett. 2678

Nagvobb városban lévő
ióforgalmu, védelmező
üzlethez tölvevel rendel-
kező társ keresek.
Cim biztos jóvó. 2638

Nagy világos városi he-
lyiség, lakni is át-
alakítható kiadó. Paje
Dobanovackog ul. 4. ház-
mesternél. 2654

Vezetés hiány miatt
azonnal kiadó vengelő
tekepálvával és nagy sa-
rokhelyiség, amely azelőtt
igen jóméretű fűszer-
üzlet volt. Ház és ven-
dégelészterések eladók.
Subotica, Oslobodjenja ul.
18. 2660

Fűszerüzlet és malatozó,
teljesen felszerelve, Zrin-
ski trg 11. sz. olcsón, rö-
gön átvehető. 2653

Csinosan butorozott utcai
szoba villanyvilágítással
kiadó. Paje Kujundzićeva
82. 2610

Kiadó éves vagy idény-
lakás Palicson, Seereiner-
villa, Haverda-megálló.
2632

Sentán 4 szobás ház mel-
léképülettel, 450 □-öl por-
tával, kereskedőnek is al-
kalmas, azonnal beköltöz-
hető; Casaliból alakított
hengeres kukoricamorzsó-
ló, mely napi 150 mázsát
risztán 2 sziba ereszt;
egy fűvágómotor szalag-
fűrészzel és baltázóval
és egy cséplőgarnitura
eladó. Apró Ferenc (volt
Árpád) Beogradska ul. 27.
2649

ALMA

elsőrendű szlovén
legolcsóbb napi újság
kapható
Vajevics Benőnél
főpostával szemben, Jugo-
szlavenská Banka alatt a
pincében. 2525

HÁZASSÁG

Házasságokat a legelőke-
lőbb családoknál is a
legnagyobb díjazás mel-
lett közvetít az „Eros” ál-
talanos ügynökség, Subo-
tica, VI., Frankopanska
ul. 23. 2628

FIFI KÖLNI VIZ

PINTÉR gyógyfürdő

FOGLALKOZÁS

Házikisasszonynak aint-
kozik jó családból való
leány, a háztartás min-
den ágában jártas, jól főz,
éves bizonyítványokkal
rendelkezik, házioról ur-
csaladok ajánlatát »Arva
leány» jelige a kiadóba
kér. 2199

ORVOSILAG

operált vagy amputált
lábakra
ORTOPÉD CIPŐ
legolcsóbban
KLEIN
cipésznel készül
Subotica, Pašičeva ul. 6.
Tanoncot fizetéssel vagy
ellátással felveszek

Házvezetőnő felvétetik:
középkorú, teljesen meg-
bízható, tisztességes, szo-
lid életű, magánálló, hoz-
zá tartozói nélküli nő, ki
jól főz és általában egye-
dül végzi az összes házi
teendőket. Idősebb ur-
nál, Kiss Ferenc VI. kör,
Trumbićeva ulica 11. sz.
(Csirke-piac). 1944

Erziehrin Serbo-Kroa-
tisch, Deutsch Ungarisch,
Klavier, beste Kinderpfe-
ge sucht Stelle. Zuschrif-
ten »Tüchtig« an die Ad-
ministration. 2383

Borbélysegédet felvesz
Hornok József, V., 13.
Novembra ul. 2589

Helyben eladók és
százalékra keressük. Cim
a kiadóban. 2655

Üvegesség jó bizonyít-
vánnyal állást keres. Cim
Sisak Mihály, Cantavir.
2592

Rőtös-rövidáru
szerkereskedőség apr-
rillis 1-re állást keres. La-
katos Mihály, Mali-Idios.
2601

Főmolnári állást keresek
35 éves, nős vagyok. A
malmászat szakmájú-
ságában egy a várn mint a
magas örlésben teljesen
járatos vagyok. Az állam
minden nyelvet beszélem.
Cim: Vajec Ferenc, Be-
gej-Syvo-Djuradi (Banat).
2638

Intelligens deutesches
Fräulein sucht Stelle zu
Kindern. Zuschriften er-
beten an Mary Hefengru-
ber, Zagreb, Prilaz 14. I.
Stock. 2636

Főmunkásnők és tanuló-
leányok felvétetek Garay
felsőruha divatszalonba,
Aleksandrova ul. 9. 2663

Intelligens nő, beszél szer-
bül, horvátul és németül,
nevelőnői állást keres.
Díjazás megbízás szer-
int. Ajánlatokat »2637»
szám alatt a kiadóba kér.
2637

Ne mulassa el megtekinteni a
Sipos Károly Fiai
(Sencanski put 3.)
butorkiállítását
Aleksandrova 9. (Halbrohr ház)

NE
SZALADGÁLJON

mert mindennemű ügyét
gyorsan és pontosan
elkezezi az
„EROS”
általános ügynökség
Subotica

Szerb, magyar német levelezés

Hegedűtanárnő, aki Baré
és Zsolé irányítása alatt
végezte a zeneakadémiát,
intányosan aron vállal
színtványokat és korrektú-
rást. Cim: Vadas Klári,
V., Svaticéva ulica 4.
2621

Cukrászsegéd önálló mu-
kás, állandó alkalmazást
keres. Cim a kiadóban.

Fűszerkereskedőség ál-
landó alkalmazást keres.
Beszél szerbül, magyarul
és németül. Cim: Altner
Ádám Bóka (Banat) 2602

Főmunkásnők és tanuló-
leányok felvétetek Garay
felsőruha divatszalonba,
Aleksandrova ul. 9. 2663

Intelligens nő, beszél szer-
bül, horvátul és németül,
nevelőnői állást keres.
Díjazás megbízás szer-
int. Ajánlatokat »2637»
szám alatt a kiadóba kér.
2637

Főmunkásnők és tanuló-
leányok felvétetek Garay
felsőruha divatszalonba,
Aleksandrova ul. 9. 2663

Intelligens nő, beszél szer-
bül, horvátul és németül,
nevelőnői állást keres.
Díjazás megbízás szer-
int. Ajánlatokat »2637»
szám alatt a kiadóba kér.
2637

Intelligens nő, beszél szer-
bül, horvátul és németül,
nevelőnői állást keres.
Díjazás megbízás szer-
int. Ajánlatokat »2637»
szám alatt a kiadóba kér.
2637

Intelligens nő, beszél szer-
bül, horvátul és németül,
nevelőnői állást keres.
Díjazás megbízás szer-
int. Ajánlatokat »2637»
szám alatt a kiadóba kér.
2637